

Värmlands ANOR

1995:4

December 1995

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 12

Väse missionshus Betania på vykort från cirka 1920. Förmodligen söndagsskolans som fotograferades. Frankerat med 7 öres Oscar II frimärke som utkom 1 aug 1918. Fotograf Ernst Lind, Väse.

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlems-tidning för Värmlands **Släktforskarförening**. Bidrag till tidningen, synpunkter **på inriktningen** och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur **VärmlandsAnor** får göras, om **källan** anges.

Upplaga 900 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Produktion Consulting Data, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon 054-218777 Telefax 054-218829

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1996:1 är 6 feb 1996

Varmlands

Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har **till ändamål** att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förenadem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges **Släktforskarförbund**.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress c/o Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga.

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för **familjemedlem** (1996). Avgiften sättes in på föreningens postgiro 46 **96 60-5**. För medlemmar i Norge är avgiften 90 norska kronor respektive 28 kronor som sättes in på norskt postgiro 0806 **1944339**.

Arkiv Emigrantregistret, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Besöksadress Gamla Badhuset, Norra Strandgatan 4, Karlstad

Styrelsen 1995

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljunggatan 39 C, 66432 Grums. Telefon **0555-61153**

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhags-gatan 25, 66140 Säffle. Telefon **0533-10559**

Kassör Harald Persson, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon **054-218777**

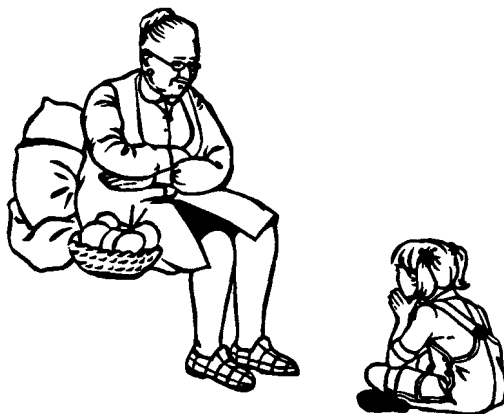
Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 66060 Moikom. Telefon **0553-10378**

Registrator Sonja Peterson, Ölmegatan 9 A, **65230 Karlstad.** Telefon **054-219411**

Ledamot Gunhild Svensson, Odalvagen 15, 65350 Karlstad. Telefon **054-531448**

Innehåll

Släktforskar dagarna	3
Kungaarkiven i Sverige	4
Gränsträff i Örje Norge	5
Maskin läser handstilar	5
Jourhavande...	5
Värmlänningar...	6
Indelta soldater...	7
Värmlandsmaterial	8
Folk och gårdar Gåsborn	12
Antavla 40	13
Mer om släkten Steinfeld	14
Fel i Gårdsjeboken	14
Gästgiveri blev skolhus	15
35000 svenskar...	15
Material till Landsarkivet	16
Arkiv i regional...	16
NAD skivan finns	17
Bondsöner mest...	17
Rättelse antavla 39	18
Andra medlemsblad	18
Anor sökes	19
En rumphuggen debatt	20
Boktips	21
Annonser	22

*Styrelsen för
Värmlands Släktforskarförening
önskar alla släktforskare
en God Jul och
ett Gott Nytt Släktforskarår
1996 !*

Slaktforskardagarna i Stockholm

1995 års slaktforskardagar ägde rum på Medborgarhuset i Stockholm den 18-20 augusti. Enligt uppgift var det sommarens hetaste dagar i huvudstaden med upp till 31 grader i skuggan! Det var bastuvärme i lokalerna men trots detta kunde arrangörerna Stor-Stockholms Genealogiska Förening, Botvidsbygdens Slaktforskarförening och Södertälje Slaktforskarförening glädja sig åt en talrik skara deltagare och besökare.

Som vanligt ägnades den första dagen åt konferenser. Undertecknad deltog i ordförandekonferensen medan Bernhard Granholm bevakade redaktörskonferensen.

Ett femtiotal deltagare bevistade ordförandekonferensen. Förbundsordföranden Krister L. son Lagersvärd inledde och omtalade bland annat att förbundsstyrelsen förgäves försökt träffa kulturministern för att informera om slaktforskarrollen. I stället hade man haft ett möte med statssekreteraren i kulturdepartementet som lyssnat välvilligt.

Vidare har förbundet tillställt försvarsutskottet och kulturdepartementet en skrivelse med anledning av Krigsarkivets omorganisation. I denna påpekar man vikten av att arkivets utmärkta kompetens och service bibehålls för framtiden.

Efter denna inledning var det dags för Martin Holmgren från Justitiedepartementet att informera om datalagen. Eftersom vi slaktforskare sysslar mycket med personregister så är ju kännedom om denna lag av visst intresse. Som första regel gäller dock att lagen ej är tillämplig på registrering av avlidna personer. Det är även tillåtet att registrera nu levande personer i vanliga slaktforskarregister om dessa används för privat bruk. Man får dessutom distribuera sådana databaser till andra under förutsättning att det sker utan vinstintresse. Regeringen har nu tillsatt en kommitté med uppgift att analysera på vilket sätt ett kommande EU-direktiv om skydd för personuppgifter skall införlivas i svensk lagstiftning samt lagga fram förslag till

en ny lag på området. Utredningsarbetet skall vara klart senast den 31 mars 1997.

Nästa punkt på programmet handlade om upphovsrätt och där fick vi lyssna till Sara Pers Krouse från Sveriges Författarförbund. Jag noterade att upphovsrätten till databaser inte följer samma regler som för litterära verk som är @-dade i 70 år efter upphovsmannens död. För databaser gäller däremot så kallat katalogskydd i 10 år.

Under resten av konferensen diskuterade man vad förbundet kan göra för föreningarna och vice versa? Ett intressant förslag som kom upp var skapandet av ett generalregister för alla efterlysningar som förekommit i medlemstidningarna under de senaste åren. För övrigt dominerades diskussionen av kritik mot SVAR och dess prispolitik, lokalisering och brist på kvalitetskontroll.

På lördagen öppnades slaktforskar dagarna för allmänheten. Enligt programmet skulle statsrådet Wallström förrätta invigningen men hon hade anmält förhinder i sista minuten. Det kändes snopet att slaktforskarrollen inte fick tillfälle att visa upp vad man förmår inför den för kulturen ytterst politiskt ansvariga i konungariket Sverige. Men & andra sidan torde det inte finnas någon kulturminister i hela världen som bättre kan inviga en sådan här begivenhet än före detta talmannen och slaktforskaren Ingegerd Troedsson som nu fick rycka in.

Värmland 4. största förening

Till riksstämman infann sig 84 ombud & olika slaktforskarföreningar landet runt. Vår förening representerades av undertecknad och Bernhard Granholm. Av röstlängden framgick att Värmlands Slaktforskarförening nu är den fjärde största medlemsföreningen i förbundet om man bortser från DIS och PLF vilka är rikstäckande. De som har fler medlemmar än vår förening är StorStockholms, Östgöta och Västgöta genealogiska föreningar. Till ordförande för stämman valdes Ingegerd Troedsson som genomförde uppdraget med samma professionella stil som hon visade prov på vid stämman i Uppsala för några år sedan.

De sedvanliga ärendena klubbades snabbt igenom. Med undantag för valberedningen blev det inga nyval. Förbundets ekonomiska ställning är nu så stark att organisationsavgiften sänktes från 9 till 7 kr per medlem i enlighet med styrelsens förslag.

Två motioner hade inlämnats och blev behandlade. Västgöta Genealogiska Förenings motion angående upprättande av register till förbundets årsböcker antogs. Den andra motionen hade inlämnats av Sotenäs Personhistoriska Förening som önskade en förteckning över utgivna register. Stämman beslutade att detta ärende skall behandlas av referensgruppen för datafrågor. På initiativ av Ted Roswall, Falköping, beslutade stämman att i en skrivelse till SVAR uttala förbundets missnöje med SVAR:s service. Efter diskussion enades man om följande formulering:

Riksstämman kräver

- att SVAR:s prissättning görs om och ställs i rimlig relation till de faktiska kostnaderna.

- att SVAR:s material görs mer lättillgängligt genom skapandet av fler mikrokortcentra Dessa skall självklart placeras i befolkningstäta områden med goda kommunikationer, parkeringsplatser, övernattningsmöjligheter o s v

- att nyttjarna, slaktforskarna, får ett verkligt inflytande över SVAR:s inriktning och utveckling.

- att någon form av kvalitetsgaranti för SVAR:s produkter och tjänster inför.

Stämman avslutades med att Victor Örnbergs pris utdelades till Ulla Greta Carlsson för hennes insatser inom slaktforskningen.

Efter stämman följde en paneldebatt med landsarkivarie Rolf Hagstedt, riksarkivarie Erik Norberg, bibliotekarie Bengt Lönnblad och chefen för SVAR Bengt Näsholm. Sedan var och en i panelen hållit en alltför lång inledning över-

Släktforskar dagarna ...

fortsättning från sida 3

gick debatten till en störtskur av anklagelser som auditoriet med Ted **Roswall** i spetsen riktade mot SVAR. **Man** tyckte stundom **synd** om Bengt **Näsholm** som fick **klä** skott också för saker som SVAR knappast kan **påverka**. Bernhard Granholm berör de verkliga problemen **på särskild** plats i detta nummer.

Näsholm sade bland annat att SVAR ej får några statliga driftsbidrag utan måste **avgiftsfinansiera** sin verksamhet. **Vidare har man ej råd** med **mikrokort**-centra i storstäderna eftersom kostnaderna **där** blir för höga. I **stället** för Stockholm är det **därför** nu klart att man skall etablera sig i **Vaxholm**. Andra aktuella orter är **Kyrkhult** i **Blekinge**, Uddevalla och Grythyttan (se **VärmlandsAnor 1995:3**). Norberg **förutspådde** att vi om cirka **10** år har det mesta **arkivmaterialet**

på **datamedia vilket** innebär att vi kan sitta hemma och läsa detta via exempelvis Internet. Mot bakgrund av detta inser man lätt de **svåra** Överväganden SVAR måste göra inför sina investeringsbeslut.

Lördags afton var det bankett i Gyllene salen på Stockholms **stadshus** med underhållning av **Bacchi** Bröder (**Bellman, Fredman** och **Movitz**). **Här** fick vi också höra en högtidlig presentation av stadshusets byggnadshistoria varvid nämndes att mängder av yrkesskickliga hantverkare från hela landet hade arbetat med husets inredning. Alla dessa har nu gått ur tiden, den siste var smeden Petter i Myra **utanför** Arvika.

Under släktforskar dagarna hölls ett 20-tal föreläsningar med kvalificerade föreläsare, se Bernhard **Granholms** refe-

rat. Utställningen var tämligen lik föregående års. Bland de 43 utställarna fanns drygt 20 **släktforskarföreningar**. Med åren tycker jag mig märka att det blivit **färre** antavlor men mer litteratur och demonstrationer **på** datorskärmar. En nyhet som visades var **Windows-versionen** av Holger. Lantmäteriet demonstrerade en databas **där man** snabbt kunde få fram **vilka** kartor som **finns** i arkivet för en viss gård eller by.

Vår **förening** delade monterbord med de tre arkiven i Gamla Badhuset. Där visade och sålde vi de publikationer som vi brukar annonsera om i **VärmlandsAnor**. Bäst gick **Släktforskar katalogen** för Värmland.

Nästa års **släktforskar dagar** kommer att hållas i Växjö.

Lars-Gunnar Sander

Kungaarkiven i Sverige finns på 3 ställen

Vid **släktforskar dagarna** i Stockholm höll docent Ingemar Carlsson ett faktsäpackat föredrag om var man kan finna kungliga arkiv och vad man kan finna i dem.

Kungliga arkiv finns **främst på** tre platser:

1. Bemadottes familjearkiv (BFA).
2. Slottsarkivet.
3. Riksarkivet (RA).

Forskning i BFA kräver tillstånd. **Arkivet** förvaltas av Ingemar Carlsson. **Slottsarkivet** är öppet för allmänheten. Sekretessbelagt material har flyttats till **annan** plats. Arkivet är öppet en dag i veckan.

Grundregeln är att material **från** kungen som myndighet (Kungl Maj:t) **förvaras på** RA. Material som rör **kunga-**

huset före 1800-talet finns i **slottsarkivet** från 1800-talet och **framåt** i BFA.

Översiktligt fördelar sig materialet enligt tabellen **här** bredvid. Detta gäller i stort. **Avvikelser** kan förekomma. Tidsgränserna är ungefärliga. Bemadottes familjearkiv **börjar** i och med att Karl **XIV** Johan blev kung. Denne var mycket noga med sin **dokumenthantering**. Senare kungar **har** varit mer eller mindre medvetna om sina arkivs betydelse. **Till** exempel **så** använde Karl **XV** **arkivalier** som handels- och bytesvara.

En vanlig fråga för **släktforskaren** är väl om vederbörande har kungliga anor. **Ofta** finns en traditionsberättelse i slakten. Första steget i den forskningen **kan** vara att forska i serien Kungliga resor. Därigenom kan man få reda **på** om kungen verkligen varit i bygden vid aktuell tidpunkt. Därefter kan forskning i räkenskaper ge antydning om att eventuella bidrag betalats ut till kvinnan **ifråga**.

Sanningen lär man dock inte **kunna få** fram utan **man får** själv bedöma vad **som** möjligen är sannolikt.

BGm

Bemadottes familjearkiv	Slottsarkivet	Riksarkivet
omfattar tiden före 1800-talet		
	Kungl handskrifter Kungl arkiv Personliga arkiv Kungens personal	Brev till Kungl Maj:t Kungens kansli Riksregistratur Kammararkivet Biografica
	Resor	Resor
omfattar 1800- 1900-talen		
Personliga arkiv Förvaltning Handsekreteraren Audienser Resor Familjemiddagar Brev, räkenskaper	Förvaltning Handsekreteraren Audienser Kungamiddagar Brev, räkenskaper	Brev till Kungl Maj:t Departementsärenden

Gransträff i Örje Norge

Vid **gränsträffen** i Marker Rådhus i Örje 30 sept deltog ett 50-tal släktforskare från **Follo Museums- och Historielag, Romerike Historielag, Østfold Histonelag** och **Värmlands Släktforskarförening**. Från Sverige kom **ett** 10-tal forskare. Med erfarenhet **från** tidigare **träff** hade denna sammankomst organiserats med korta rapporter och **två** föreläsningar före den norska lunchen som består av smörgåsar och **kaffe/te**. Därefter var det tid för individuella samtal mellan forskarna, vilket uppskattades. Många uttryckte sin **belåtenhet** med denna form.

Lars-Gunnar Sander gav en redogörelse för **släktforskararbetets** utveckling i Sverige de sista 40 åren. Fram **till** 1960 var man hänvisad till att besöka något av de 7 **landsarkiven** eller pastorsexpeditionerna för forskning.

Från och **med** 1960 har mormonernas arbete med fotografering av **kyrkböcker** väsentligt underlättat och SVAR i Ramsele kan nu tillgodose släktforskare med mikrokort på hemmaplan. Utskicket från SVAR per år rör sig om 250.000 kort. Nästa steg kommer att bli att **via** egen PC och modem nå en databank.

I Sverige är Stockholms Genealogiska Förening **störst** med sina 1100 medlemmar medan Öarnas **utanför** Göteborg som har 36 medlemmar är **måst**. Således en ganska stor spridning.

Värmlands **Släktforskarförening** ligger **på** 4. plats med cirka 700 medlemmar.

Aven i Sverige finns luckor i kyrkböckerna **på** grund av **bränder**. Men **på** sina håll har man med god framgång rekonstruerat delar av de försvunna **böckerna** med **hjälp** av **husförhørs-** och mantalslängder, **domböcker** etc.

Harald Persson föreläste om de praktiska problem som en släktforskare möter och poängterade vikten av att notera **källan varifrån uppgift** har noterats, vilken filmrulle, viken bok med mera. Det är ovärderligt att senare kunna **gå** tillbaka och kontrollera.

Forskningens ambassadör

Alla är i sin egenskap av **släktforskare** ambassadörer för **idén** och **får ofta frågan** "Hur börjar jag?". Enklast är att prata med eller ringa till äldre **släktingar** och få av dem **berättelsen** om deras liv. Det ger en mängd uppgifter och **framför** allt en miljöskildring, muntlig tradition, **från** äldre tid. Nästan alltid blir dessa äldre anförvanter glada över att någon vill lyssna **på** dem, ta del av deras **minnen**.

Efter **fällor** och problem kom han in **på** tolkningen av gammal skrivstil och det ständiga **samtalsämnet** hur **namn** ska **skrivas**, enligt källan eller normerad till dagens språkbruk.

Ändamålet med noteringen **måste** avgöra metoden. Den gamla stavningen finns alltid kvar i **källmaterialet** men om noteringen ska bli föremål för datorhantering, **så** måste det vara lika stavning varje gång namnet förekommer och varför inte då **välja** almanackans stavning.

15000 svenskar i databas

Under eftermiddagens utbyte av erfarenheter forskarna emellan visade Svenskinvandringskommitténs Jul **Aage Krosby** sina 15000 svenskar i datorprogram. **VärmlandsAnor** kan förmedla kontakt för **förfrågningar** som lämpligen göres skriftligen och hjälpa till med girering av eventuell kostnad.

Vid napp, positivt söki i databasen, debiteras en avgift om NOK 29.00 eller SEK 33.00. Skicka aldrig **så** litet belopp till annat lands postgiro. Det kostar **30.00** kr för avsändaren och lika mycket för mottagaren.

Ordföranden i **Ættehistoriekommittén** Leif **Øistein** Johansen kunde sammanfatta dagens Gränsträff som **på** alla sätt lyckad och representanter från de 4 deltagande förbunden enades om att nästa **Gränsträff** skulle arrangeras av Värmland i Charlottenberg september 1996.

Harald Persson

Maskin läser handstilar

Posten har skaffat franska sorteringsmaskiner som programmerats för att läsa de 50 000 vanligaste handstilarna i Sverige. Brev vars adress maskinen ej **kunnat** läsa visas på en **dataskärm**. Dessa tolkas **manuellt** av en operatör som sedan koda in postnumret. Samtidigt uppdaterar sig datorn på ännu en **handstil**. Ju fler brev som passerar desto kunnigare blir alltså datorn.

Det **här** är ju en teknik som sätter släktforskarens fantasi i rörelse! Man frågar sig om det kan bli tekniskt möjligt att vi i **framtiden** får datorer och program som klarar av **att** tolka gamla svårslasta arkivhandlingar? Föga sannolikt säger nog många.

Men om **man** betraktar den snabba utvecklingen inom IT **så** verkar ingenting omöjligt. Ta bara som exempel kapaciteten hos en mikrokrets som fördubblats varje år under de senaste 25 åren! Man **räknar** med att denna **utveckling** kommer att fortsätta under de närmaste **två** eller tre decennierna. Den som lever får se! Se även Bernhard **Granholms** referat i detta nummer **från arkivdagarna** i Karlstad där denna fråga berördes.

Jourhavande släktforskare

Besökare vid Gamla Badhuset, särskilt nyblivna **släktforskare**, behövs **ofta** hjälp med **att** komma **igång** med sin **forskning**. Hur fungerar läsapparaten, hur plockar man fram mikrokort, gammal skrivstil, **metodfrågor** och över huvud taget **hjälp** med alla de problem som möter den ovane. Detta är någonting som ligger inom vår förenings verksamhetsområde.

Det kan **därför** nu bli aktuellt med en "jourhavande släktforskare" **varje** måndag kl 16.30-19.00 under september-april. Du som **åtar** Dig detta gör det **naturligtvis** helt **på** ideell basis. Utanför Karlstad boende kan dock **påräkna** resekostnadsersättning från föreningen. Du som är intresserad av att ställa upp, vänd Dig till

Bo Cider telefon 054-159272 eller

Lars-Gunnar Sander tel 054-872754

Värmlänningar i förskingringen

Peter Funke bar noterat de **värmlänningar som** inflyttade till **Fässberg** (Mölnadal) under perioden 1884-1894.

1884 arbetaren Gustaf Julius **Frykman** från Karlstad till **Korndal**.

1884 pigan Lovisa Maria Svensdotter från **Millesvik** till **Knutsegården**.

1885 drängen Alfred **Jonasson** Max från **Ölserud** till Knutsegården.

1886 pigan Stina Andersdotter från **Ölserud** till **Knutsegården**.

1887 arbeterskan Emma Fredrika Fredriksson från Karlstad **Ul Bettyholm**.

1889 pigan **Carolina** Carlsson från Kristinehamn till Gunnebo.

1891 sågarbetaren Bernhard Samuelsson med familj från Karlstad till Roten A 39. 1892 ingenjören Olof **Wilhelm** Lundqvist från **Färnebo** till Roten I 14.

1893 smidesmästaren Peter **Isak** Persson med familj från **Färnebo** till Roten M 2.

1893 fru **Frida** Wilhelmina **Roos** född Boman från **Fryksände** till **Åby Stom**.

1893 pigan Ida **Maria Andersdotter** från Fryksände till **Åby Stom**.

1894 arbetaren Anders Henrik Jonsson från Gustaf Adolf till Roten A 22.

Emma Noren var född 1871-05-11 på **Herrhagen** i Karlstad som dotter till faltjägaren N 39 Olof Gustaf Carlsson Krut vilken **någon** tid senare ändrade sitt **namn** till Norén. Namnet är utan tvekan härlett från Nors socken där han föddes **1837-10-09**. Emma flyttade år 1890 till Danmark och Köpenhamn där hon gifte sig med Jacob Nielsen **1897-07-18**. **Makarna** fick **sex** barn. Emma avled i Köpenhamn **1957-07-06**. Det senare meddelat av Whilly **Roos** i **Påarp** som registrerar personer som flyttat mellan Sverige och Danmark.

I **Tjällmo**, Östergötland, begrovs 1713-04-10 ogifte båtsmannen Anders Falck från **Filipstad**.

Mari-Anne Olsson i Släkthistoriskt Forum 1995:4

Ur "Svensker bosatt i **Östfold** 1710" noterar **M** följande värmlänningar. **Rödnes** socken

Olle Svensson, husmand, **Taagetorp**, 46 år, född i **Töcksmark**, 24 år i Norge. **Amund** Börjesson, **tiener**, Gaasebye, 23 år, född i **Holmedal**, 12 år i Norge.

Börje Olsson, **tiener**, **Aadall**, 30 år, född i **Holmedal**, 1 1/2 år i Norge.

Erik Olsson, **Storlös** Eier, 60 år, född i **Holmedal**, 4 år i Norge.

Römskogs socken

Nils Kristoffersson, **Sundtzrud**, 30 år, född i **Östervallskog**, 15 år i Norge.

Rokke socken

Erik Olsson, **Myrene** under Moe, 70 år, född i Gillberga, 3 1/2 år i Norge

Johan **Henriksson**, **ej** oc bruger, **Wess-torp**, 73 år, född i Blomskog, 40 år i Norge.

Aremarks socken

Olle Andersson, **Bjerkebaeck**, 57 år, född i By, 30 år i Norge.

Anders Olsson, **Bjerkebaeck**, 42 år, född i Karlstad, 30 år i Norge.

Per Knutsson, **Röedser**, 52 år, född i Silbodol, 21 år i Norge.

Lars Nilsson, Moebrecke under **Aslaksström**, 36 år, född i Karlanda, 12 år i Norge.

Öymarks annexförsamling

Måns **Toresson**, **tiener** **hoss** Lars Böen, 24 år, född i **Stavnäs**, 3 år i Norge.

Håkan Nilsson, **Grumholtt** under Samböll, 32 år, född i Holmedal, 16 år i Norge.

Anund Rasmusson, uppfödd hos sin morfar Tore **Röervig**, 20 år, född i **Fågelvik**.

Värmlänningar bosatta i Grangärde socken år 1900

Meddelat av Maj Fischer.

m=make, h=hustru, e=änkling/änka, s=son, d=dotter

Namn **Födelseår Födelseförsamling**
Andersson, **Johanna** h 1870 **Gåsborn**
Bredenberg, **Anna** Kristina h 1870 **Övre Ullerud**

Bäckman, Anders Olsson m 1851 **Gunnarskog**

Ellström, Vilhelm m 1845 **Trankil**

Eriksson, Jan e 1837 **Nyed**

Gefvert, Karl Fritiof m 1877 **Nyed**

Graf, Karl Andersson m 1856 Nordmark
Gustafsson, Johan Viktors 1883 **Sunne-mo**

Hag, Johan August m 1877 Fryksände

Hag, Karl Vilhelm 1871 Nedre **Ullerud**

Hag, Nils m 1858 **Ullerud**

Hag, Stina Maria 1866 **Nyed**

Helsing, Magnus e 1827 **Gåsborn**

Holstedt, Elisabet h 1853 Färnebo

Häll, Augusta **Regina** 1873 **Visnums** Kil
Isaksson, Emilia h 1845 Kil (kan även vara Kil i Närke)

Jansdotter, Anna Stina e 1838 **Gåsborn**

Johansson, Beda h 1865 Frykerud

Karlen, Eva **Josefina** h 1851 Karlstad

Carlsson, Maja **Kajsa** h 1833 Gåsborn

Kvist, Karl Johan m 1846 Olme

Larsson, Anna Sofia h 1865 Karlstad

Larsson, Johannes m 1848 Karlskoga

Larsson, Magnus m 1836 Råms **Näs**

Lodin, Ida Charlotta d 1876 **Ransäter**

Löf, Olof m 1847 **Gunnarskog**

Mose, Sofia h 1873 **Färnebo**

Nilsson, Maria Elisabet e 1842 Karlskoga

Nilsson, Björ m 1835 Gåsborn

Nilsson, Gustaf m 1849 **Nyed**

Nilsson, Olof Johan m 1852 Kil (kan även vara Kil i Närke)

Olsson, Erik Henrik e 1840 Karlskoga

Pettersson, Edvard s 1877 Gåsborn

Pettersson, Johannes m 1832 Råmen

Pettersson, Karl Johan s 1858 Gåsborn

Pärström, August m 1861 **Gåsborn**

Pärsson, Lars 1827 Råmen

Rolin, Kristina 1847 **Brunskog**

Rosén, Helge **Efraim** s 1870 Frykerud

Strömberg, Lars Gustaf m 1870 **Fryksände**

Stålberg, Charlotta h 1862 Gustaf Adolf

Stalberg, Gustaf m 1862 Gustaf Adolf

Stalberg, Olga Maria d 1895 Eda

Svensdotter, Emma Maria h 1879 Övre **Ullerud**

Yng, Anders Johan m 1850 **Färnebo**

Örnkvist, Gustaf m 1853 **Väse**

Meddela redaktören om Du hittar värmlänningar i andra landsändar!

Indelta soldater som nyodlare

Den indelte soldaten var nyodlaren i **bondesamhället** under 1700- och 1800-talen hävdade **Björn Lippold**, chef för Centrala Soldatregistret i Skövde, inför 30-talet släktforskare i Gamla Badhuset i Karlstad 14 oktober. När bönderna efter indelningsverkets start 1682 tvingades **ställa** mark, hus och viss **utrustning** till en soldats förfogande var de sparsamma och anvisade naturligtvis inte den basta jorden. Den **brukade** de **själva**. Soldattorpet kom att ligga i byns utkant och hade vanligtvis mycket **dålig** odlingsjord.

På denna lilla jordplätt **skulle** soldaten livnära sig och sin familj i ett **samhälle** som helt byggde på självhushålets princip. Det som soldaten då måste göra var att röja upp bland stenar, ris och buskar, göra jorden redo att ta emot de första sädeskornen och ge plats för **sättpotatisen**.

Stugan var oftast cirka 4x8 meter och den gav plats för en kommande barnaskara **från** 1 till 15 barn. Medeltalet ligger **på** 4,6 födda barn per soldattorp. Bland hittills registrerade soldater finns en knekt med 21 barn men då har 3 hustrur varit inblandade.

Indelningsverket

1682 anges som indelningsverkets bildande men de **knektekontrakt** som **allmogen** därefter fick **skriva** under var egentligen en utveckling av **Gustaf II Adolfs utskrivning** av soldater. Bristen på manskap och **befäl** var stor på grund av de **långvariga** krigen. Drottning **Christina**, Karl X och förmyndarregeringarna fortsatte med systemet som Karl XI stadfäste genom indelningsverket.

Karl XII upptäckte snart att indelningsverket inte bara hade fördelar utan led av en stor brist, reserver. De långa åren i **Baltikum** och **uppehållet** i Turkiet fordrade **ständig** förnyelse av manskap och **befäl** för att fylla luckor. Inte var det stupade i **strid** som var problemet. Senare tiders forskning har konstaterat att 0,7 procent dog i strid, medan resten av de rapporterade döda dog av **svält**, **umbäranden**, sjukdomar och **allmän** utmattning i de långa **fotmarscher**. Av **drygt** 1000 **man** som vid ett **tillfälle** sändes till tjänst i den åländska **skärgården** för bevakning mot Ryssland var det 700 man som aldrig kom hem. Protokoll från expeditionen visar att inte ett skott hade lossats.

För att **råda** bot på bristen av reser-

ver tillkom under Karl XII:s regering **bestämmelsen** om 3-männingsrotar, 4-männing-, 5-manning och 10-männingsrotar. Detta innebar att 3, 4, 5 eller 10 gårdar enades om att bilda rote och bekosta en soldat som kunde utbildas och kallas till krigstjänst.

Under 1800-talet tillkom bevaringsplikten som innebar att varje **krigsduglig** yngling från fyllda 20 till 25 års ålder var skyldig bära vapen till försvar av Sverige. Denna 5 års värnplikt gav Sverige en **krigsreserv**, visserligen **ganska** dåligt utbildad, en **krigsreserv** av 80 till 100.000 man. Gotlands **nationalbeväring** **skiljde** sig från detta med **årsgränserna** 18-50 år och i **nödfall** ända till 60 års ålder.

Karl XI:s reduktion **syftade** till att **återta** den **egendomsmark** som genom frikostiga förläningsgetts till adeln som ersättning för tjänster i äventyren i Tyskland och Danmark. Samtidigt gav den stadga till indelningsverket. Allmogen erbjöds mark till officerare och **sockarna** lovades att om de utrustade rotesoldater skulle de undvika andra utskrivningar. Detta anammades och viss ordning **återupprättades**. **Sälunda** infördes enhetlig **utrustning** och valplanerade samlingsplatser för årliga mönstringar. Varje soldat visste var samlingsplatsen var och han visste vägen dit. Man kan utan överdrift säga att Karl W hade till sitt **förfogande** en armé som torde ha varit **Europas** modernaste.

Soldater som kulturarbetare

I anvisningar till **rotebönder** framgår att **när** frivilliga inte räckte till skulle kallas **löst** folk **som** inte hade arbete, som inte kunde livnära **sig** utan som **låg** socknen till last. Således kom de uttagna soldaterna från **samhällets** **lägsta** klasser. De var medelsvensson som i många fall tvingades till ett **meningsfyllt** värv. Som

fattiga ynglingar var de bundna till att förbli **illiterata** **därför** att **samhället** inte **brydde** sig om dem.

Rekryt skulle visa upp sig för kompanichefen vid mönstring. Han **skulle** i **allmänhet** vara 5 fot 8 **tum** lång och mellan 18 och 30 år. **Björn Lippold** hade sin egen teori om **varför** åldern ibland inte **stämmer** med kyrkbok. Präster tog ibland betalt för att **utfärda** prästbetyg som skulle medföras vid antagning till soldat. Detta var förbjudet men **förekom ändå**. En fattig yngling gick då till mönstringen, **sa** att **prästen** inte hade varit hemma, och uppgav sin ålder till det som skulle passa mönstringsförrättaren. Detta poängterar **ännu** en **gång** nödvändigheten för en forskare att vara **kritisk** till **källuppgift**.

Dessa rekryter hade **fått** lära sig att ha respekt för överhet och var vana att lyda order. De var lätta att forma för militär tjänst och trivdes vanligen med tryggheten i ett arbete som dessutom hade respekt i bondesamhället. De **fick** lära sig läsa och **skriva** och de fick vid **mötes-tillfällen** **kännedom** om vad som hände i världen utanför deras by eller socken. **När** de kom hem **från** möte eller mönstring hade de nytt att berätta.

De blev ett någonting i byn från att ha varit ett ingenting.

Och när de efter cirka 30 års **tjänst** fick avsked hade de vanligen pension och användes i socknen till **lärare**, klockare etc. De kunde **läsa** och **skriva**, de hade sett andra delar av världen, de var **beresta** och de hade något som inte var vanligt, de hade pengar.

För **alla** de, och de var **många**, som **fick** avsked på tidigt **stadium** var det olika **skäl** som satte ned **krigsdugligheten**. Det kunde vara sjukdom, attesterad sjuklighet, olämplighet, dålig fattningsförmåga (dum i **huvudet**), utan känd orsak uteblivit från möte, rymt och **efterlyst** (från **Värmland** till Norge och Amerika). I slutet av 1800-talet förefaller det vara en fredens tid och **lätt** att begära avsked, till exempel för **hemmansbruk**.

Generalmönstringar hölls vanligen vart 3:e år vid **armén**. I Värmland har

Värmlandsmaterial i

Denna artikel av Lars Otto Berg har tidigare varit införd i "Arkiv, Samhälle och Forskning", nr 1994:3. Efter vänligt **tillmötesgående från** författaren har vi fått **tillstånd** att även publicera den i **VärmlandsAnor**.

De alltmer frekventa ändringarna av olika myndigheters distrikt, där den gamla regeln att **distriktsgränserna** mycket

ofta **följde** länsgränserna ej **längre** är **sakrosankt**, skapar och kommer förmodligen även framgent att skapa problem för forskarna. Problemet är dock **långtifrån** nytt - som mer **påtagligt** exempel på "gränsfall" i det **förflutna** kan man nämna Värmland.

Landskapet **Värmland** och Värmlands län är två skilda begrepp. Land-

skapet **Värmland** har **åtminstone** under modern tid haft sin fasta utsträckning, länet har däremot växlat - haft olika omfattning som tidvis varit **självständigt** och **tidvis** bildat ett län tillsammans med Örebro län.

Redan 1631-1638 existerade ett Närke-Värmlands **län**. Därefter kom huvuddelen av **Värmland** att tillsammans med Dalsland bilda ett eget **län fram** till 1653, varefter det **åter** kom att **ingå** i ett gemensamt Närke-Värmlands **län**. Karlskoga och **Filipstads** bergslager tillhörde 1642-1647 det kortvariga **Nora** eller Järla **län**, varefter de **tillföll** Örebro eller Närke **län**. Filipstad **återgick** 1653 till **Värmlands** län medan Karlskoga kom att **fiam** gent stanna under Örebro. Denna ordning blev bestående till 1779, då Gustav **III** beslöt att länet **skulle** delas i **två**. Den 11 februari detta år utfärdar han en **hög**örelse **här**om, vari han meddelar att han

Indelta soldater. .. fortsättning från sida 7

funnits Nerike-Wermlands regemente, Värmlands regemente och **Värmlands** faltjagarregemente. Detta senare sattes upp 23 aug 1788 i kungligt brev av Gustaf III och organiserades i 6 kompanier.

"Som M i Nåder beslutat **att på** gränsen emot Norge Mta i **Värmland upprätta en Jägare-kår**, bestående af 600 man, samt uppdragit **besörjandet där**af till Kaptenen vid Nerike och Värmlands **reg:te** Thomas Rappolt, som M **framdeles** till Chef för samma kår utse ämnat. **så** vele M Eder **så**dant härmed **tillkännagifva**, samt därjämte **underrätta**, det M för att så mycket snarare **få** denna kår exercerad i Ndder **tillåt**it icke allenast, att 12 man **af de** yngste och **raskaste** soldater vid hvarje kompani **af de** i Sverige varande bataljoner af Nerikes och Värmlandsregemente mdga uttagas och till en **början** i denna nya **kår** insattas, **varifrån** de **likväl**, sedermera, **då** de **där** icke **längre** **tar**fvas, böre till sina kompanier och **rotar** dtergd, utan **ä**fvn att skickliga **officerare** **utaf** samma regemente **efter** skedd **öfverenskommelse** med Eder mdge till **Jägare-kårens** vederbörliga **inöf**vande **få** kommenderas. **Vi** befalle etc."

Förutom generalmönstringar, där fullständig **mönstringsrulla** fördes som protokoll över manskap, befäl och utrustning med **permissionsrulla** och **sju**krulla, fanns exercismöten varje **år** med **befäls**-möte 12 dagar vanligen i maj, **rekryt**möte i 20,40 upp till 60 dagar i maj-juni och regementsmöte 14 dagar i juni men ibland inställt. Dessutom förekom öv-

ningsmöten och **kyrkoparader** under april och **maj**. Under 1600-talet skulle manskapet samlas varje söndag att efter gudstjänsten exerceras. Gevären förvarades under veckan i kyrkans vapenhus.

Björn Lippold avslutade sin föreläsning med att **påpeka** att indelta soldater i Sverige **nyodlat** 500.000 tunnland. Protokollen från storskifte och laga skifte visar på mycket bråk med soldattorpens jord som **bönderna** ville lägga till sina agor. Soldaten ville de skicka ut i utkan-ten igen. Det arbete som släkt- och bygdeforskare nu **lägger** ner **på** att rekonstruera och registrera de indelta soldatema kommer att nyansera och i vissa fall ändra historikernas **syn** på samhällsutvecklingen.

Arbetet med att **läsa** Krigsarkivets mikrokort till datorprogram, som medger snabb sökning och **rapportsammanställningar**, pågår i de flesta landskap och några är helt klara. Resultaten exporte-ras till

Centrala **Soldatregistret**

BOX 604,54129 Skövde

Tel **0500-465833** Fax **0500-465091**

Därmed är inte sagt **att** alla **frågor** bör ställas dit Exporterade resultat till Skövde stannar kvar i de regionala forskarstationer som är bildade i 14 landskap. Där **fins** den lokala **kännedomen** och även **färs**kaste komplettering.

Källor: C Grill Statistiskt Sammandrag af Svenska Indelningsverket.
Axel **Kindberg** Värmlands Fältjägare.

Harald Persson

"i nåder för **gott funnit**, att Närke och Värmlands län, i anseende till dess vidd och storlek, må tills vidare, fördelas i tvenne hövdingedömen i **så** mdtto, att till Närkes län bliver lydande hela **Närkes** **provins** med **Nora**, Lindes och Karlskoga bergslager; samt till **Värmlands** län hela **Värmlands** **provins**, utom förenamnda **Karlskoga** **bergslag**; kommandes denna **länsfördelning** att taga sin början den 1 **näststundande** maj, och **landshövdinge**-residenset för Värmland att bliva i Karlstad,"

Denna **växlingsrika** tillvaroför länet och dess delar har medfört att en hel del **värmlandshandlingar** kommit **att** hamna utanför nuvarande Värmlands **länsgrän**-ser. I det följande kommer arkiv och handlingar, som **förvaras på** Landsarkivet i Uppsala att behandlas, om än tämligen översiktligt och **katalog**artat.

Äldre länsstyrelsehandlingar

Handlingar från den tid **på** 1600-talet, då Värmland bildade ett eget län, har **åtminstone** till del kommit att **ingå** i Örebro läns **länsstyrelse**. Här kan noteras kungliga brev till de **två** landshövdingar som Värmland då hade, Olof Stake och **Tönnes Langman**, samt en volym **skri**-

Uppsala landsarkiv

velser från generalguvernören **Lennart** Torstensson och från hertig **Adolf** Johan till den senare av landshövdingarna. Där finns även en volym med skrivelser från **Göta** hovrätt. Som en mer udda detaljkan nämnas ett protokoll från landstinget i Värmland den 16 mars 1636. Landsting betecknade **på** denna tid sammandragningar med länets invånare för **särskilda** ärenden, i detta fall bland annat **frågor** om **mått** och vikt samt problem rörande **inhysesfolk** och finnar.

På räkenskapssidan finns **landsböcker**, det vill säga **huvudböcker** över **länsräkenskaperna** med sammandrag av **uppbörd** och **förvaltningskostnader**, bevarade för Värmland-Dals ståthållardöme för **åren** 1639-1653 liksom **även** **avkortningsböcker** tiden 1640-1653. Avkortningarna tar upp reduktion av eller avdrag på **uppbörden** men **innehåller** på denna tid även olika andra uppgifter och sammanställningar. Har kan nämnas tiondelängder och **kvarntullsmantalslängder** för ett flertal år, borgerskapets bakugnspenningar 1641, bryggeri- och krogaccisen i Karlstad 1651, **uppgifter** 1644 om av fienden brända och plundrade hemman, missväxten 1649, samt listor - med namn - över militärens avlöningar genom tilldelning av **hemmansränder**.

Ytterligare uppgifter, som då och då ingår i **avkortningsböckerna**, är saköreslängder, genom **vilka** brottsligheten i **Värmland** och dess följder **kan** följas. Vid 25 ting under vintern och sommaren 1651 upptas 222 brott i saköreslängderna. De vanligaste **rubriceringarna** är brott mot rättegångsförfarandet, som till exempel att inte infinna sig **efter stämning** etc, med 49 fall, nära följt av lönskaläge med 48 fall. Sedan följer **slagsmål** med svärddrag, knivdrag, **sårsmål**, blånad och pust (örfil) med 24 fall, följt av 17 mökränkning och lika många domar för okvädingsord. Tjuvnad och rån svarar bara för 10 noteringar i saköreslängden.

Övriga mål omfattar en rad olika rubriker som olaga byggning, löftesbrott, nidingverk, hemgång och svordom. **Man** kan även se en **skillnad** häraderna

emellan; av de 30 målen i Jösse härad omfattar inte färre än 14 **lönskaläge** och **mökränkning**, med 6 avser **slagsmål** och dylikt. Gillberga har av 15 mal bara 1 lönskaläge - **våldsverkan** och **slagsmål** uppgår emellertid **till 7**. Att draga några mer generella slutsatser rörande **skillnader** i **folkliv** häraderna emellan **låter** sig naturligtvis ej göra av ett **så** begränsat material.

Aven straffsatserna då det **gäller** saken framgår. Dyrast var **mökränkning** och "tjuveri" med som regel 40 marks **böter**, lönskaläge kostade **oftast** 20 mark - belopp mellan 3 mark och upp till 40 mark förekommer dock - "sårsmål" är upptaget mellan 6 och 26 mark, rån, **åverkan** och nidingverk hamnar ofta på 6 mark medan stämnings försittande, pust, okvädingsord och svordom som regel bara kostar 3 marker.

För vissa år kan man även i avkortningslängderna finna uppgifter om **tullinkomsterna**, ibland med noggranna **specifikation**er. Man kan genom dem till exempel få en uppfattning om **järnutskeppningen** från Värmland 1641. Mellan april och november detta år vägdes 7454 skeppund järn (skeppund = 170 kg) i Karlstad medan 8557 skeppund gick över Bro hamn, det senare Kristinehamn. Bland mottagama nämns **här** regelbundet "**Louijs Degeer**".

Slutligen ingår i länssyrelsearkivet ett antal **jordeböcker** för större eller mindre delar av **Värmland** och tidvis även för Dalsland; en serie, som **börjar** med en **längd** för Jösse härad samt Grava, Karlstads och Hammarö **socknar** 1627, varefter kommer några mer eller mindre defekta värmlandslängder för **1638/39, 1646-1648 samt** 1653.

Närke-Värmlands länsstyrelse

Fram till och med april år 1779 innehåller **länsstyrelsens** i Örebro arkiv alla vanliga länsstyrelsehandlingar även för **Värmlands** län. Att **gå** igenom **länsstyrelsearkivet** serie för serie torde knappast vara befogat i detta sammanhang. I stället kommer vissa serier med mer direkt **anknytning** till Värmland att **tas** fram.

Länsstyrelserna var **fram** till mitten

av 1950-talet delade på landskansli och landskontor. Man kan med en mycket grov schematisering säga, att landskansliet svarade för förvaltningsärenden medan kontoret stod för **ekonomiärenden**. I bägge dessa avdelningar i länsstyrelsen i **Örebro** ingår fram till 1779 en mängd värmlandsärenden.

De stora serierna med mer **specifik värmlandsanknytning** är i landskansliet de inkomna **skrivelserna** från de värmländska **städernas** magistrater 1636-1779 och från **kronofogdarna** i de olika **fögderierna** 1634-1779. De **ärenden** som **här** redovisas ger en värdefull inblick i livet i staden och än mer på landet under 1600-tal och 1700-tal. Förutom en rad rena förvaltningsärenden som **boställesyner** och militära **rekryteringsfrågor**, **kan** man om man tar **1741** års **skrivelser** som ett exempel finna en rapport om hur **länsman**en i **Fryksdals** härad "**är** vorden fuller och dryckenskap **så** tillfallen, att han ock därigenom **påsamkat** sig ej allena sjukdom, utan ock det beklagliga av yrhet och sinnessvaghett", listor över alla "inhyses och lediga samt lösa personer", det vill säga personer som ej hade **årstjänst**. År 1741 i Gillbergs och **Nordmarks** härader uppgick de till inte **färre** än 157 män och 96 kvinnor, bestående av en **brokig** samling avdankade soldater, änkor, orkeslösa drängar och **lösaktiga** pigor, vilka till del försörjde sig med **tiggeri**.

Man kan även få veta skördeutfallet: höet i **Fryksdals** härad var 1741 "hälften mindre än förlidet år", råg och vete, rovor och **trädgårdsfrukter** samt lin och hampa hade slagit alldeles fel, ärtor och **bönor** odlades föga men hade där de odlades slagit mycket fel, kålen hade blivit uppäten av maskar, humlen slagit fel medan däremot komet var någorlunda yppigt och havren "på många **ställen** vaccker nog". Den påbudna **tobaksodlingen** hade **ännu** ej kommit igång. Slutligen rapporteras att enbären "**blivit** i år **så** gott som intet" medan **rönnbären** var "någorlunda". Ekollon och skogsäpplen "finnes icke **på** denna orten".

Värmlandsmaterial . . . fortsättning från sida 9

Det ingår också rapporter om större olyckor och brott samt även redogörelser för **utförda** avrättningar och gatlopp eller andra straff, som olika brottslingar dömts till. 1705 meddelas att **bödeln** enligt order grävt upp en död piga på kyrkogården och i **stället** begravt henne i skogen "eventuellt en självmörderska.

Bland kronofogdarnas rapporter finns även särskilda "förteckningar över till Norge förpassade" 1754-1779. I detta fall är det listor över **värmlänningar**, som av kronofogdarna erhållit pass för att besöka Norge. Förteckningarna tar upp **namn** och hemvist på de resande, vart de ville resa samt ofta även deras ärenden. I januari 1774 ville exempelvis Anders Andersson från Stommen i Nordmarks härad resa till Norge för att avyttra sin **brännvinspanna**. I maj följande år reste bonden Per Larsson med sin hustru **Marit** Persdotter från **bytorpet** i **Stavnäs** till Norge för att "uppsöka och påhälsa sin dotter och svärdotter **Marit Halvarsdotter** på gården Lund, eller var-est annorstädes hon **därifrån** kunnat hava flyttat". Andra sökte arbete eller ville köpa fisk, sill och salt i Strömstad. Resan till denna stad synes som regel ha företagits via Norge. Att resorna var vanliga framgår till exempel av att första kvartalet 1770 utfärdades enbart i Jösse härad inte **färre än** 344 pass.

Slutligen ingår i dessa serier även kronofogdarnas diariér över ankomna ärenden, vilka diariér skulle **sändas** in till länsstyrelsen. Även bland handlingarna från stadernas magistrater ingår vissa diariér över ärenden, som de mottagit från länsstyrelserna med uppgift om **vilka åtgärder** dessa skrivelser föranlett. I landskansliets **arkivbestånd** ingår även andra handlingar, som kan vara av speciellt intresse för en värmlandsforskare.

En hel del allmänna uppgifter om Värmland ingår i riksdagsrelationerna 1746, 1751 och 1756 samt i landshövdingens berättelse om tillståndet i länet 1773. En rad **frågor** om **gränsdragningar** - både emot Dalsland 1686, emot Norge 1739-1750 och även inom själva Värmland - har avsatt akter i **länsstyrelsearkivet**. Där **ingår** även en samling **lant-**

mäterihandlingar, härrörande från lantmätaren Erik **Wallring**. Bland de senare finns även konceptkartor till uppmätningar i olika **socknar** i **Värmland 1697-1699** samt en genomgång av **boställes** hemman i **Frykeruds** socken 1709.

Bland landskansliets handlingar finns även en del militära med **roterings**-längder över **utskrivna** soldater under krigen 1656-1657 och 1674-1677. För 1675 ingår även listor **på** alla vapenföra män inom allmogen, som kunde **uppbådas** till länets försvar - i vissa fall med särskilda noteringar om vilka som var **finnar**. **Här** finner man även uppgifter om de vapen, som fanns i de olika områdena; i **Nordmarks** härad mönstrades exempelvis i det närmaste 550 **män**, 240 av dessa var **försedda** med utlämnade **kronogevär**, 188 hade egna **bössor** medan bara 119 saknade skjutvapen.

Går man sedan över till landskontoret så finner man **där** naturligtvis **alla** länsräkenskaper - **landsböcker** med **avkortnings**längder och andra allegat och verifikationer. Från 1705 **fram** till 1737 ingår som regel även mantalslängder i **avkortningsböckerna**. För åren från och med 1730 bildar även dessa längder - med vissa luckor - en egen serie i **vilken** Värmland ingår till och med 1778. För år 1748 finns även en liten rest kvar av de mantalsuppgifter, vilka legat till grund för längderna.

I landskontorets **arkiv** finns även en mängd **ämnessordnade** serier, vilka innehåller handlingar av intresse för olika kategorier av värmlandsforskare. Där finns för det första **jordeböcker** (serie G IIIa) för **skilda** delar av Värmland från 1650-talet **fram** till 1701 och **därefter** **specialjordeböcker** för spridda år som 1712, 1743, 1755, 1765, 1773 och 1777.

Förhållandet att register över **värmlandsdelen** även ingår i **extraktjordeböckerna** för vissa av de mellanliggande åren talar för att dessa **jordeböcker** bundits i skilda band för närke-respektive för **värmlandsdelen** samt att de senare volymerna eventuellt förts över till Karlstad i samband med länsdelningen. **Jordeböckerna** kompletteras av **rusttjänst**-längder, **jordrannsakingar** samt uppgif-

ter och liggare över skatteköp, i vilka även många uppgifter rörande **Värmland** ingår.

En annan volym (G VIIIc:1) i landskontorets **bestånd** **innehåller** bland annat handlingar - Karlstads kronohäkte med uppgifter om utgifterna för **fångarna** 1688-1689. Bland fångarna **återfinns** **kättaren** Matthes Olufsson, **kätterskan** Lisen **Månsdotter** och **kätterskan** Chierstin Bengtsdotter, manslagaren **Oluf** Stensson, **tjuvarna** Anders Jonsson och Per Jansson, horkaren Gabriel **Ersson** och förrädaren Osten Olufsson. Sedan är det ett **långt** hopp i serien fram till 1731, från vilken tid det finns fånglistor **ända** fram till 1770 med uppgift om de **intagnas** **namn** och brott. En **annan** serie (G IX) innehåller **uppgifter** om kvarnar och sågar med ansökningshandlingar, syneprotokoll och handlingar rörande tvister angående vattenrätt m.m.

En särskild serie **består** av handlingar från de olika dåvarandestäderna i Värmland: **Filipstad** (G Xab, 1638-1752), Karlstad (G Xac, 1627-1765) och Kristinehamn (G Xad, 1643-1758). Här finns uppgifter om städernas **ägor** samt räkenskaper för **skilda** år, främst från 1600-talets senare decennier. Även de kyrkliga församlingarnas räkenskaper för motsvarande tid ingår bland städernas handlingar - för Karlstads domkyrkoförsamling även spridda år ända fram till 1752.

Det finns även mer speciella handlingar som "Handlingar angående **åtgärder** för **invånarantalets** nedbringande" i Filipstad 1721-1724, **rullor** över borgerskapet i Karlstad och dess innehav av olika slags vapen 1714, handlingar rörande brons Återuppbyggande 1761, hospitalets räkenskaper 1737-1767 samt en bouppteckning efter borgmästaren Johan Börgesson och dennes **hustru** 1679. **Beträffande** Kristinehamn **kan man** hitta taxeringslängder 1687, rullor över borgerskapet samt ett protokoll över en undersökning över stadens arkivhandlingars tillstånd 1716.

Det var ej bara **stadsförsamlingarna**, som tidvis redovisade sina räkenskaper till länsstyrelsen. En annan serie i **lands-**

kontorets arkiv (G Xb2b) består **nämli-**gen av inventarieförteckningar och räkenskaper för de **värmländska** pastoraten från 1670- och 1680-talen samt Åren 1694-1695.

I landskontoretsarkiv **finns** slutligen en **mängd** militära handlingar - några **fanns** ju även i landskansliet. Landshövdingen spelade **huvudrollen**, då det gällde att förse de indelta regementena med nya rekryter, och **länsstyrelsen** var även en av **huvudaktörerna** vid besiktningen av de militära boställena, därav den rikliga förekomsten av rullor och militära **huse-****syninstrument** i **länsstyrelsearkivet**.

Närke och Värmland satte sedan 1600-talets början upp ett eget regemente med 1 674 korpraler och soldater - det utan jämförelse största **landskapsrege-****mentet** i Sverige. 1200 man fördelade på sju kompanier kom **från Värmland**, resten från Närke. I **landskontorets** arkiv **ingår** indelningsverk och olika slags rullor **från** 1680-talets **början fram** till 1770 - efter denna tid redovisas **värmlän-****ningarna** ej längre i Örebro **länsstyrelses** rullor även om regementet som sådant kom att bestå till 1812, då det delades i Värmiands regemente och Närke regemente. Att det senare **innehöll** 292 man **från Värmlands län**, avspeglas dock ej i länsstyrelsens i **Örebro** rullor.

När indelningsverket genomfördes 1683 var detta blott ett led i en **tämligen** omfattande utbyggnad. Enligt rullan från 1684 års generalmönstring hade av de 1052 **värmlandsknektarna** 25 % rekryterats de senaste **två** åren och inte **färre** än 28 % antagits under de **två föregå-****ende** åren 1681-1682. Mer än 550 värmlandsrotar hade **således nyrekryterats** under några år.

Genom rullor och **rekryteringsupp-****gifter** kan **man här** följa **soldaternas** öden under nästan hundra år. Under kriget 1741-1743 förlorade exempelvis Värmland inte mindre än 448 soldater i **döda**, 6 till rymde eller **awek** och en blev bortsnappad av fienden vid **Domarby** i Finland. Ingen av de döda synes emellertid ha fallit i strid. 14 drunknade den 20 oktober 1742, förmodligen då galären Näsvis gick till botten under den stor-

miga hemfärden från Finland, och en blev avrättad - **alla** andra torde ha dött av **fältsjuka** och **umbäranden**. Värmiand förlorade på ett **par** år alltså 37 % av kompaniernas manskapsstyrka - värmlänningarna slapp dock relativt lindrigt undan beroende på att flera kompanier hade **lämnats** hemma för att bevaka **grän-****sen**. **Närkekompaniernas** förluster uppgick samtidigt till 55 %.

Bland landskontorets handlingar **finns** även uppgifter om de förstärkningsregementen - s k tre- och femmänningar, som Karl **XII** lat sätta upp till landets **försvar** (sene G Iag) samt om Värmiands **båtsmän** för tiden 1690-1745 (serie G Icc). För att **förstärka** flottan var **nämli-**gen även **städerna** inne i landet, **uppstä-****derna**, skyldiga att **ställa** upp särskilda **båtsmän**, Uppstädersbösseskyttars kompani. Eftersom man ej räknade med att detta folk var **särdeles** sjövant, användes det främst till bemanning av kanonerna och som skyttar. Under Frihetstiden skulle Karlstad utrusta 11 **båtsmän**, Kristinehamn 7 och **Filipstad** 5. **Då** man under krigstid dessutom antogs särskilda **för-****dubblingsbåtsmän**, uppgick alltså värmlandskontingenten till sammanlagt 46 man.

I **Värmland** fanns vidare **sedan** 1700-talets slut ett särskilt varvat förband, **Värmlands** fältjägare. Även om landshövdingen egentligen ej hade något att göra med de **värvade** förbanden finns det dock **så** sent som 1797 ett par **utrust-****ningsförslag** för ett värmländskt jägar-kompani i **Örebro** länsstyrelsesarkiv (serie G Ial).

Bland länsstyrelsens **militära** arkivalier ingår naturligtvis även handlingar om Eda skans (sene G Ieb). Ett par **en-****staka** handlingar är **från** 1600-talets slut men från och med Karl **XII:s** tid blir dokumentationen mer omfattande. Har **finns** uppgifter om byggnader och inventarier samt dess underhåll, vissa räkenskaper och korrespondens, genom olika **rullor** kan **man** även följa skansens garnison under vissa tider. **På** en **minnes-****sten** vid skansen **får** man veta att denna endast hade en garnison under **krigstid**, medan i **själva** verket skansen synes ha

varit ständigt bemannad **åtminstone** under huvuddelen av 1700-talet. **Freds-****garnisonen** var dock ej särdeles respekt-ingivande, en styckjunkare, en konstapel och en lärkonsiapel samt fem a sex hantlangare.

Tillsammans med **förbandshand-****lingarna** **finns** även några samlingar med uppgifter **från** olika **krig** (serie G Id). **Vad** som särskilt kan nämnas är en del uppgifter om hur **Värmland** drabbades under 1670-talets **krig**. Från de olika häradsrätterna har sänts in uppgifter om fiendens härjningar med rapporter om dödade eller rövade kor, får och getter, nedtrampade sädesåkrar m m.

Vid sidan av rekryteringsfriigoma skulle landshövdingen även hålla uppsikt **på** de militära **boställenas** tillstånd. I landskontoret finns därför en omfattande serie (G VIIg) med alfabetiskt ordnade husesyneprotokoll. Här redovisas i detalj mangårdsbyggnader och **uthus**, ladugårdar och lador men även - om än mer summariskt - åker och äng, **gärdes-****gårdar** och diken, skog, **mullbete** och fiskemöjlighet. Under en **åttioårsperiod** kan **man här** följa varje boställes tillstånd och de ändringar som skett, särskilt som husesyner som regel skedde **vid** varje byte av innehavare.

Artikeln fortsätter i nästa nummer av **VärmlandsAnor** med **Värmland** på andra sidan länsgränsen.

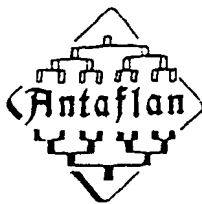
Tjänsteintyg

Jeppe Strokirk (1789-1856), ägare till Ölsboda bruk i Karlskoga lär ha skrivit följande tjänsteintyg.

Drängen Lars som afsked nu begär hans orlovssedel lyder siså här. Inte är han bullersam på logen inte gör han väsen uti skogen, men på krogen är han ganska trogen, och i grötfatet en riktig träl varför han rekommenderas väl.

Ur Lars Bäckvalls Elfvalsarkiv, insänt av Maj Fischer i Värby

Folk och gårdar i Gåsborn

Nr 40

Under **några år** har en studiecirkel arbetat med och dokumenterat lokalhistoria beträffande det som tidigare kallades **Gåsborns** södra, **mellersta** och norra **rotar**. I **några** fall har **närliggande områden** tillhörande andra rotar tagits med.

Det mest **omfattande** arbetet under rensans gång har varit att med hjälp av **församlingsböckerna** placera in de familjer (personer), som bebott de 175 gårdar och torp som **ingått** i det studerade området. Tidsperioden omfattar de senaste 100 **åren**, men där vi **haft** tillgång till **äldre** uppgifter, har dessa **också** noterats. Det har många gånger varit **svårt** att veta exakt var somliga **har** bott, **så** det kan finnas fel bland uppgifterna, såväl som luckor.

Gåsborns hembygdsförening har nu för avsikt att försöka trycka upp denna dokumentation under arbetsnamnet "Folk och gårdar i **Gåsborn**". Utformningen är inte fastställd men förutom **nämnda** uppgifter **bör** kartor samt skisser på uppmätta ödetorp ingå. Fotografier av de olika ställena samt eventuellt bilder på intressanta personer eller familjer kanske borde höras till. Dock **får** inte boken bli för skrymmande, **därför** måste nog **bildmaterialet** ransoneras. För **närvarande** är textmaterialet uppe i närmare 270 sidor (=blad), eftersom varje objekt **påbörjar** en ny sida.

För att utröna intresset för en eventuell bok går nu hembygdsföreningen ut och ber om en inte bindande intresseanmälan för ett kommande köp. Priset kommer **troligtvis** att ligga runt 300 kronor.

Intresseanmälan kan göras till

Gåsborns hembygdsförening
c/o **Jernberg**
Pilvägen 1
682 92 Filipstad
telefon 0590-230 48 eller
Bo Eriksson
Maskullsvägen 5 B
691 52 Karlskoga
telefon 0586313 60.

Gunilla Jonsson i **Södertälje**, som insänt denna antavla, har också gjort en släktbok och en tre timmar **lång släktfilm**. **Båda** dessa finns på **Emigrantregistret** i Karlstad.

Ur släktboken har M valt följande som handlar om Olof Haglund (nr 2 i antavlan):

Olof Haglund var nog en viktig person där i **byn Gettjäm**. Alla dessa bouppteckningar, köp och försäljningar av **gårdar**, alla dessa papper som måste vara **rätt skrivna**. Men **han var** nog rätt **så** styv i **affärer** också. Mamma Agnes (nr 1 i antavlan) berättade att han åkte till Norge efter ett stort lass med varor. Han hade affären när korkmattorna **började** att komma ut och han sålde mycket. Agnes var med honom till **Sunne** efter varor. Hon höll honom i handen när han dog. *Berättat av Rune Jonsson.*

Olof Haglund fick sin utbildning vid **Kristinehamns** praktiskaskola. **Han** hade den enda affären i Gettjäm på den tiden och **så** hade han ett stort **jordbruk**. Emellan arbetet skulle Agnes **gå** med turister upp på **Gettjärnskläppen** och visa flora, fauna samt utsikt. Det finns än i dag sällsynta **växtarter** där uppe. Agnes berättade att det fanns en dal **där** det växte ekar som var svår att ta sig till eftersom det ej **fanns** väg. På toppen finns spår efter en "get" i **berghällen**.

Berättat av Gunnar Jonsson.

Olof **Haglund** var född så kallad "uä". Hans mor drucknade i sjön **Rotten** samtidigt med tre män **från** Gettjäm som rodde över för att handla mat i affären i Krokbäcken. Enligt **uppgift** tilltog stormen då de kommit över men hem ville

de, tog risken och **drucknade** samtliga. De tre männen var Jan Andersson 22 år, Nils **Ersson** 19 år och Olof Jansson 39 år, alla från Gettjäm.

Efter detta togs Olov om hand av sin moster och hennes man och fostrades upp i Hag. Han hade ett gott **huvud** och fick gå i skola i Kristinehamn. Han blev något sorts **skrivkarl** **borta** i **Gettjäm** och gjorde bouppteckningarsamt arvsutredningar åt folk. Med tiden startade han en liten lanthandel och drev denna i **många** år.

I Gettjäm byggdes även ett missionshus och där var Olov en av **stöttepelarna** i församlingen. Bland annat var han söndagsskollärare och **ansågs** sträng och ville att alla skulle kunna sina läxor. Enligt **uppgift** övervärderade han likväl inte missionshuset och att bli **frälst där** utan yttrade en gång: "Jag mötte min Gud under en tall uppe **på** Gettjämsskogen".

I Hag fanns följande barn: Axel, Gustav, Maria, **Fredrick**, Ernst, Albert, **Otto**, **Ellen** och Agnes. Samtliga idag döda. De tre förstnämnda utvandrade till USA.

Olof Haglund blev **änkeman** tidigt och **gifte** sedan om sig med Ida **på** Lerbråten samt bosatte sig en tid **på** detta **ställe**. **Lerbråten** sorterade under **Gräsmarks** församling och **detta** var väl anledningen till att Olov begravdes **på** Gräsmarkskyrkogård. Gravstenen finns **på** höger sida vid ingången till kyrkogården.

Gunilla Jonsson
Östergatan 30 C80 VI
152 43 Södertälje

Skogsvärdsstyrelsen kartlägger okända kulturminnen

I NWT den 24 oktober kunde vi läsa att 190 ALU-anställda personer runt om i **Värmland** genomföra en **kartläggning** av **okända** kulturminnen och att detta görs **på** uppdrag av Skogsvärdsstyrelsen. Med **hjälp** av bland annat äldre kartor **fin-**
kammar man skogsmarkerna och försöker hitta exempelvis **torplämningar**. En

arkeolog är knuten till projektet som expert **varför** slutresultatet bör bli kvalitets-säkrat. Den information som insamlas **skall** laggas upp i en databas. Man får hoppas att även **släktforskare** **på** ett eller annat sätt kommer att få **tillgång** till denna databas. Projektet beräknas vara avslutat under år 1996.

Antavla nr 040	Upprättad för Agnes Haglund g. Jonsson, fadd 18/4-1903 i Sunne, Gettjärn, Hag				fm (5) t Gunilla Jonsson, Alla orter i S lan
Generation I Nr: 2-3 (1)	Generation II Nr: 4-7	Generation III Nr: 8-15	Generation IV Nr: 16-31	Generation V Nr: 32-63	
2 Haglund-Jansson Olov t 1856-09-28 Sunne, Gettjärn d, 1923-08-13 Sunne sjukstuga	Eriksson Jon f, 1834-09-20 Sunne, Ulvsby d, 1918-01-24	Eriksson, Erik 1807-07-12, Varnum 1851-01-05, Sunne, Getnäs Jonsdotter, Kerstin 1807, Gråsmark	Jonsson-Ullfelt 1777, Gråsmark - 1847, Sunne Håkansdotter, Kerstin 1775, Gråsmark - Håkansson, Jon 1768, Sunne - Olofsdotter, Karin 1765, Gråsmark -	Nilsson, Jon Gråsmark - Olofsdotter, Ingeborg Gråsmark - Mattsson, Håkan 1746, Gråsmark - Larsdotter, Maria 1744, Sunne -	
				Jonsson, Håkan Jönsdotter, Kirstin	
1 Ansökare Haglund Agnes f. 1903-04-18 Sunne, Gettjärn d. 1983-03-10 Sunne sjukstuga	Olovsdotter Maria f, 1822-01-02 Crasmak, Dalen d. 1860-10-18 Drunknad i Rottnen	Persson, Olov 1765-04-27, Gråsmark, Dalen 1840-05-18, Gråsmark, Dalen Olofsdotter, Karin 1780-12-26, Gråsmark, Dalen 1848-11-20, Crasmak, Dalen	Elofsson, Per 1723, Gråsmark - 1801, Gråsmark Olsdotter, Marit 1737, Gråsmark - Jonsson, Olov 1753, Gråsmark - 1810, Gråsmark Eriksdotter, Marit 1751, Gråsmark - 1823, Gråsmark	Olofsson, Elof 1687 - 1739 Ragvaldsdotter, Elin 1690, Gråsmark - 1782, Gråsmark	
3 Larsdotter Maria Kajsa f. 1860-07-05 Sunne, Getnäs d, 1914-06-24 Sunne, Gettjärn	Mattsson Lars f, 1822-07-14 Sunne, Svineberg d. 1898-01-22 Sunne, Getnäs	Larsson, Matts 1796-05-05, Sunne, Svinbergssäter 1867-10-12, Sunne, Getnäs Jonasdotter, Katarina 1799-06-19, Sunne, Åleby	Mattsson, Lars. Soldat 1768, Sunne - Ersdotter, Kerstin 1763, Norra Rida - Andersson, Jonas 1759, Nyed - Jönsdotter, Anna Fryksände -	Larsson, Mattes 1720, Sunne - 1778 Olsdotter, Annika 1730, Sunne Bengtsson, Erik Svensdotter, Britta	
				Svensson, Anders Andersdotter, Ine-Mari	
1995	Olsdotter Kerstin f, 1836-03-31 Sunne, Getnäs d. 1900-05-01 Sunne, Getnäs	Eriksson, Olov 1801-12-19, Sunne, Getnäs 1868-07-13 Olofsdotter-Sdderberg, Greta Maria 1811-01-13, Sunne, Lersjöfors 1866-07-15, Sunne, Getnäs	Olsson, Erik 1767, Sunne - 1837, Sunne Jansdotter, Kerstin 1779, Sunne - 1857, Sunne Sdderberg, Sven Olof 1759, Sunne - 1840, Sunne Olsdotter, Annika 1776, Gråsmark - 1811, Sunne	Jönsson, Olov Sunne - Eriksdotter, Inrebore 1734, Sunne - 1814, Sunne Olsson, Jan 1149, Sunne - 1839, Sunne Håkansdotter, Britta 1156, Sunne - 1829	
				Sdderberg, Johan 1720 - 1782, Sunne Jonasdotter-Nyqvist, Ingrid Greta 1719, Sunne - 1808, Sunne Jönsson, Olov 1737, Ö Amtervik - 1816, Gråsmark Nilsdotter, Kiersti 1730, Gråsmark - 1792, Gråsmark	

Stort intresse för slakten Steinfelt

Sten **Nyborgs** artikel om slakten Steinfelt har rönt stort intresse. Flera medlemmar har hört av sig **både** per brev och telefon. Därför presenterar författaren nu mer material om denna släkt.

För den som vill **läsa** ytterligare om slakten vill jag hänvisa till Gustaf Karlberg: "**Älgå** socken i Värmland i forna dagar och i våra", Uppsala 1906.

Karlberg föddes 1869 i Kalmar och avslutade sin **akademiska karriär** i Lund 1904 med en filosofie doktorsgrad. Han prästvigdes samma år och tjänstgjorde som komminister i Arvika pastorat från och med 1904 till sin död i **Älgå** prästgård 1919. Förutom den ovan nämnda **ortsbeskrivningen** utgav han även **sådana** om Arvika köping, Arvika **landsförsamling**, Jösse-Ny och Glava. Den sistnämnda utgiven i **facsimil** 1976 av Föreningen för **Värmlandslitteratur**. De **båda** arvika-skrifterna **återfinns** i "En bok om Arvika" (1933).

I sin **beskrivning** över **Älgå** har Karlberg ett avsnitt om Stubberud (s 192-197) **där** Olof Steinfelt och hans familj skildras. En "Kort **öfversikt** af **Olof Friedr** Steinfelts ättlingar (i **Älgå**, **Glafva**, Ny och Arvika)" förekommer som fotnot omfattandesidorna 197-208. **Skriften** är **tyvärr** svår att uppbringa antikvariskt. I **födelseböcker** för **Älgå** har jag sökt finna Olof Steinfelts barnbarn och **jämföra kyrkböckernas** uppgifter med **Karlbergs**. Hänvisningar sker till följande **källor**: **Älgå** C:3 **födelsebok** 1724-1747 och **död- och begravningsbok** 1725-1749. **Älgå** C:4 **födelsebok** 1748-1793 och **död- och begravningsbok** 1750-1777. **Karlberg**=K Olof Stenfelt och hans **hustru** Anna **Allers** hade **två** barn, dottern Anna-Sofia (Anna Fiken) f 1715 d 1783 och sonen Jan Friedrich f 1719 d 1800.

Anna-Sofias och maken **Källar** Svenssons (f 1700, d 1784) barn:

- 1) Margareta f 1732-09-25 (C:3 s 56 N 16) d 1732-12-12 (C:3 s 123 nr 16) kvävd i sängen
- 2) Olof f 1733-12-08 (C:3 s 61 nr 21) **Utflyttade** till Brandsbol i Glava. "Ättlingar efter honom **lefva ännu** i **Glafva**." (K)
- 3) Anna Margareta f 1737-02-08 (C:3 s 75 N 3) d 1742-01-04 (C:3 s 138 N 2)

4) Sven Hemmansägare i Strandf 1741 (**Älgå** **AI:2** 1747-61). Enligt K f 1740 d 1821 inhyses i Stridsbolg med Britta Olsdotter från **Fryksdalen**, f 1747. Anteckning i födelsebok ej funnen.

5) Nils f 1743-01-16 (C:3 s 99 N 2) d 1743-02-05 (C:3 s 138 N 9)

6) Karin f 1744-04-15 (C:3 s 157 N 9) d 1750-07-06 (C:3 s 295 N 12)

i) Carl "Tyske Karl", hemmansägare i Stubberud, kyrkvärd, **nämndeman**. f 1747-08-18 (C:3 s 169 N 14) d 1821 i **Stubberud (K)** g 1:a g med Katarina **Greggersdotter** 2:a g med Kjerstin **Mattsdotter** (K har kastat om giftermålen !)

8) Anna Mormors mormors mor till undertecknad (rättelse av **föregående artikel**). f 1750-12-14 (C:4 s 30 N 33) d 1792-11-27

9) **Kari** f 1754-01-12 (C:4 s 48 N 5) d 1761-12-14 (C:4 s 318 nr 13)

10) Maria f 1757-08-23 (C:4 s 68 N 28) g med Anders **Matsson** i Höge, Glava (K)

Jans och maken Maria Andersdotters (**f** 1725, d 1804, från **Stridsbol**) barn:

1) **Hans** Hemmansägare i Stubberud (K) f 1745-02-12 (C:3 s 160 N 5) g med Britta Jansdotter f 1762 (K)

2) Anders f 1747-10-09 (C:3 s 170 N 21) d 1750-07-22 (C:4 s 295 N 15)

3) Olof Hemmansägare i Stubberud (K) f 1750-08-28, i födelseboken kallad **Fredrich** (C:4 s 28 N 17) g m **Elin** Svensdotter (K)

4) Maria f 1753-08-29 (C:4 s 45 N 22) g med Erik Andersson f 1758 i Stafnäs, boddeen tid i **Vännerud**, sedermera hemmansägare i Stubbenid (K).

5) Anders Hemmansägare i Stubberud (K) f 1756-04-26 (C:4 s 62 N 22) g med **Elin** Persdotter (K).

6) Karin f 1759-07-15 (C:4 s 78 N 13) d 1837 (K) g med Jan Olsson f 1752, hemmansägare i Stubberud, d 1809 (K)

7) Anna f 1763-03-01 (C:4 s 104 nr 12), finns ej upptagen i K.

8) Carl Hemmansägare i **Stubberud (K)**. f 1767-01-26 (C:4 s 120 N 2) d 1802 (K) g 1:a g med **Britta** Erlandsdotter f 1763 (K) g 2:a g med Anna Ersdotter f 1772 (K) **Utflyttade** till Höge 1805 (K).

Sten Nyborg, Yxvägen 5, 18147 Lidingö
Telefon 08-6763838

Fel i Gårdsjö-

Gårdsjö - En sann **värmlandshistoria** av Greta Nygren presenterades i **VärmlandsAnor 1995:3** på ett positivt sätt och det sakliga innehållet skulle vara trovärdigt.

Eftersom jag genom min egen släktforskning visste att min farmors morfar var född i **Gårdsjö** blev jag naturligtvis intresserad och tog bilen till **Sunne** för att där inhandla boken eftersom den bara **säljs** där. Redan när jag bläddrade i den i bokhandeln såg jag ett flertal fel varför jag blev mycket tveksam till köp, den var ju dessutom **dyr** 425:-. Trots detta köpte jag den, det **var** kanske trots **allt** endast de fel jag direkt upptäckte. Det visade sig **tyvärr** vara fel igen, varför jag till hjälp för andra som godtagit uppgiftema vill redovisa mina synpunkter.

Först vill jag **nämna** att jag är imponerad av mängden namn och data men **har man** inte haft **datastöd** så blir mängden misstag **lätt** stor. Bearbetningen, **renskrivningen** och korrekturläsningen, torde ha gjorts av icke **släktforskare** varför det är upplagt för misstag och **fel-tolkningar**. Exempelvis stamtavlornas i boken är ordnade **på** ett inkonsekvent sätt och bokstavs- och **sifferidentifikation** som finns vid aila namn som hör ihop med **Gårdsjö** stämmer inte alltid. Exempel: **på** sid 94 har **två** bröder nummer **E11** och E2, skall vara **E11** och E12 och **på** sida 69 har Karin E12112 men i släkttavlan **E12113**.

Nu till rena **sakfel** i stamtavlorna och i viss **mån** i texten:

1. **På** sid 90 omtalas att fältjägaren **Kristoffer** Persson endast hade fem barn **och** alla var flickor. Detta är helt fel, han hade sju döttrar och en son, i släkttavlan **saknas** Kerstin född 9 jan 1791, Anna Kajsa född 3 april 1807 samt Nils född 8 sept 1795. Nils är min fm **mf** och han avled 1867 i Kristinehamn där han varit postiljon.

2. **På** sid 59 har fadern till **A1621:s** make **två** olika namn: Per **Dahlkarl** och Per **Olofsson**, troligtvis var den förra soldatnamnet.

3. Sid 252 anges att maken till **A1621** Lars Persson dog den 23 jan 1777, skall vara 23 jan 1778.

boken

4. Sid 253: **A162151 Kristoffer** Persson avled 12 feb 1847 ej 12 dec som uppges; hustrun till nämnde Kristoffer, **Kjerstin Jansdotter** avled 4 april 1854 som fattighjon i **Rådom**, ej 1 nov 1816; förtydligande: makan till A16215 Kan **Nilsdotter** är identisk med E12113 samt att A162152 Nils Persson är identisk med E121132 **på** sid 256.

5. **På** sid 271 flera fel: Hustrun till D2, Anna Lorensdotter uppges vara född 11 juni 1680. **DA** föddes Anders **Lorenzson** (broder?). **Anna** torde vara född 1674 enl en uppgift och 1677 enl en annan; D25 Per Bengtsson uppges i boken avlida 1772, makan noteras som anka i M 1753-1757 och han avled **24** juni 1756; makan till Per Bengtsson **Marit Månsdotter** var född 17 sept **1715**, ej **som** uppges 1718; D2 Bengt Jonsson gifte sig 27 dec 1703, ej 27 feb 1703; D251 Johan Persson gifte sig den 6 sept 1765, ej 26 dec **176?** (vigselnotis N 911767). Som kurios kan nämnas att första barnet **Kjerstin** föddes **fyra** dagar tidigare den 2 sept 1767, upptages i födelseboken som äkta men med moderns hemvist i **Askerud** (födelsenotis N 10811767).

6. På sid 271 och 272 anges olika dödsdagar för **hustrurna** till D25 och D251. Rätt är 26 okt för **Marit Månsdotter** resp **31** maj för Kari Nilsdotter.

Naturligtvis har jag endast kontrollerat mina egna anor men ett stickprov **på** andra **uppgifter** idyer **på** felaktigheter även **där**.

Sven Erik Larsson

Gästgiveri blev skolhus

Göstakrog var tidigare gästgivargård men blev 1903 skollokal i Slottsbron

I **VärmlandsAnor** nr 1995:2 fanns en uppgift att en byggnad från **gästgivargården** i **Göstakrog** blivit skolhus i **Slottsbron**. Detta har bekräftats enligt **arkivuppgifter**.

Skolundervisningen i **Eds** kommun förvaltades kring sekelskiftet till vissa delar av den **kyrkliga** församlingen. Vid ordinarie **kyrkostämman** den 28/4 1900 presenterades en framställning av disponent G T Lindstedt vid det nybildade Slottsbrons Sulfittaktiebolag om inrättande av småskola i Strand för bolagets barn. Bolaget var villigt bekosta skollokal, vedbrand och undervisningsmateriel. Samtidigt meddelades att **lärarinnan** vid Segermonssmåskola, **Karolina Brunzell**, **anmält** sig som sökande till tjänsten vid Strand. Denna uppgift finns i kyrkoarkivet.

I **Värmlandsarkiv** finns resten av uppgifterna som bekräftar **husförflyttningen**. Där finns **protokollsböcker** från 1897 och **framåt** från Slottsbrons Sulfit AB. I protokollet från sammanträde den 12/6 1902 lyder §1: "DA skollohus måste uppföras vid Slottsbron beslöt styrelsen att ett **sådant** skulle uppföras, hvartill skulle användas en byggnad ifrån **Göstakrog** för detta **gästgivarregård**, hvilket köp **godkändes af** styrelsen".

I protokoll från 1903 upptasskollhuset bland brukets tillgångar till ett värde av 6200:-. Byggnaden finns idag kvar som bostadshus.

BGm

Källor: Eds församling, K2:1, **Skolestämmans** protokoll 1888-1903. Slottsbrons Sulfit AB: A1:1, Styrelseprotokoll 1897-1904.

35 000 svenskar och danskar i databas

Har Du anfäder i Danmark eller har Du **släktingar** som **flyttat** till **vårt** sydliga grannland? **DA** skall Du kontakta Whilly **Roos** i Påarp. Han har konstaterat att svenskar som söker anor och släktingar i Danmark möter svårigheter av olika slag. **På** samma sätt är det för danskarna som vill släktforska i Sverige.

I syfte att förenkla det hela driver Whilly M ö r ett projekt som han döpt

till "Släktforskare-samarbeteöver **gränsen**" eller förkortat SÖG. Projektet går ut **på** att i en databas redovisa svenskar som flyttat **till** Danmark och danskar som flyttat till Sverige. För **närvarande** finns det 35 000 personer i **databasen** som **ständigt** utökas.

Om Du hittat danskar bland dina anor, så vill Whilly gärna ha uppgifter om dem till sin databas. **Likad** vill han

ha uppgifter om svenskar som flyttat till Danmark: alla namnen, födelse- och **dödstidpunkt**, **födelseförsamling** och ort, kalla, hustru, **barn** och föräldrar. Men även ofullständiga uppgifter är intressanta.

Adressen är:

Whilly **Roos**
Rycketoftavägen 10
260 33 **Påarp**

Material till Landsarkivet i Karlstad

Med anledning av att **Värmlandsarkiv** övertagit **landsarkivfunktionen** för **Värmlands län från Landsarkivet i Göteborg** har en uppsättning **mikrofilmkort** inköpts över den kyrkliga **folkbokföringen** till och med 1895. Detta material är nu **tillgängligt** för forskning i forskarsalen på Gamla Badhuset. Sju nya mycket förnämliga **mikrokortläsare** har också installerats. I "paketet" ingår dessutom mikrokort över Statistiska Centralbyråsutdrag ur församlings-, födelse- och dödböcker mellan 1860 och 1924. Hittills har man registrerat cirka 3000 **forskarbesök** per år. Med den nya satsningen räknar man med att detta antal kommer att fördubblas.

Nästa år **börjar** alla originalhandlingar avseende **Värmland** att **överföras** från Göteborg till Karlstad. Det rör sig om 5,5 hyllkilometer! Hösten 1997 beräknas flytten vara **färdig** och då kommer **Värmlandsarkiv** att officiellt in-

gas som landsarkiv. Det äldre **värmlandsmaterial** som finns i Uppsala **landsarkiv** (se artikel av Lars Otto Berg) kommer dock att ligga kvar **där**. Det **går** inte att särskilja detta från **örebro**-materialet. **Någon** mikrofilmningen är inte helier planerad. Däremot kommer sannolikt mikrokorten för de till Örebro län hörande **värmlandssocknarna** att **anskaffas** till **landsarkivet** i Karlstad.

Bland de handlingar som snart **finns** hos **Värmlandsarkiv** märks Erik av **Pommerns** privilegiebrev om skattebefrielse för bergsmännen i **Filipstads** bergslag, utfärdat 1413. Där finns också **Visnums** församlings räkenskapsbok och sockenstämmoprotokoll från 1500-talet liksom **Bergmästararkivet** från 1600-talet, med akter om hyttor, **gruvor**, järnbruk mm.

Värmlandsarkiv har från och med mars 1995 **börjat** fungera som arkivmyndighet. Detta **innebär** att **man** redan hunnit med att **besiktiga** alla pastorsexpeditioners arkiv och ett antal andra stat-

liga myndigheters arkiv i **länet**. Folkbokföringen överfördes den 1 juli 1991 från kyrkan till de lokala **skattekontoren**. **Man** **bestämde** då att **kyrkobokföringsarkiven** skulle överföras från pastorsämbeten till **landsarkiven**. Samtidigt skall detta material mikrofilm. **Innan** handlingarna **sänds** till SVAR i **Fränsta** för **mikrofilmning** **har** de inventerats av **Värmlandsarkivs** personal. Detta arbete är nu avslutat. Troligen är mikrofilmningen och leveranserna av det **värmländska kyrkobokföringsmaterialet** avslutat vid sekelskiftet.

Värmlandsarkiv har övertagit ansvaret för Värmland-DalslandsKöpmannaförbunds **arkiv**. Det rör sig om en stor mängd intressanta handlingar som nu finns i **tryggt** förvar i Värmlandsarkivs depå. Bland **arkivalierna**, som innehåller flera kompletta serier av protokoll, finns många pärlor. Äldst är **Handels**societetens i Karlstad första protokoll från 1821.

Arkiv i regional kulturmiljö

Den 25 och 26 oktober höll Svenska Arkivsamfundet i samarbete med **Värmlandsarkiv** och Folkörörelsernas arkiv för Värmland **arkivdagar** i Karlstad. Sådana arkivdagar **hålls** regelbundet på olika platser i landet och nu var det **alltså** Karlstads tur. I **arkivdagarna** deltog **arkivfolk** från hela landet med **riksarkivarien** Erik Norberg i spetsen samt ett par gäster från Norge. Temat för dagarna anges i rubriken.

Arkivdagarna invigdes av landshövding Ingemar **Eliasson**. I en inledande paneldebatt på temat Kultur i regionen deltog Kjell Fredriksson, Bengt Berg, Lars **Åke** Engblom från Högskolan i Jönköping samt ordföranden i Folkörörelsernas **Arkivförbund** Bertil Jansson. **Man** talade om **kultur** i mångfald, öppenhet, frihet, samverkan och andra honnörsord, men konstaterade även kulturens snöda villkor och hur politikernaspelar ut kost-

nader för ungdomsgårdar och **barnomsorg** mot kultursatsningar. Dessutom konstaterades att om nu kultur i allmänhet var drabbat av ointresse så galler detta **arkivverksamhet** i synnerhet.

Lokalhistoria och släktforskning

Lars Elam från Stöllet berättade om sin undersökning av hembygds litteratur "Ett **års lokalhistoria**" samt gav några **råd** om vad man **bör tänka** på när man forskar och när man **skriver** ner sina forskningsresultat. Det är bland annat viktigt att ange **källorna**. I sin **undersökning** fann Lars att enbart 35 % av skribenterna gjorde detta. Man skall vid **forskning** ha klart för sig vad man söker och **begränsa** sig. Man skall ha klart för sig **varför man skriver** och för vem.

Krister **L. son** Lagersvärd informerade om **Släktforskarförbundet** och om **släktforskning**. Han framhöll behovet av

arkivmaterialets **stillgänglighet**, där bland annat SVAR **har** sin stora betydelse. Han **framförde** ett förslag att **mikrokortcentra** **bör** lokaliseras till **landsarkiven**.

Framtidens möjligheter

Arkivdagarna handlade **både** om vad som finns i dag till hjälp i forskningen och vilka möjligheter som finns i framtiden. Alain **Droguet** från **Värmlandsarkiv** berättade om arkivens kontakter med skolan i Frankrike och **Beata Losman från Riksarkivet** berättade om motsvarande verksamhet i Sverige.

Göran **Henriksson** från **folkörörelse**-arkivet i Örebro redogjorde för arbetet med en **arkivkatalog** man framställt över arkiven i Örebro län. Den finns inmatad på **NAD-skivan**. Datorn är det framtida mediet främst när det gäller register, kataloger och databaser men också för kopior och bilder av **aktivmaterial**. Bengt Erik **Näsholm** från SVAR **framhöll** dock

NAD skivan finns på Folkrörelsearkivet

att mikrofilmen kommer att finnas kvar ett bra tag.

Beata Losman talade om **scannings**-teknik. Man kan i vissa fall med hjälp av datorn **förbättra** läsbarheten på kopiorna gentemot originalen. Försök görs också att tolka gammal handstil med hjälp av **datascanning**. Men till att helt ersätta det mänskliga ögat och **få** ut översatt text ur datorn är steget **långt**.

Värmländsk arkivguide

Peter Olausson redogjorde för planer på att **framställa** en heltäckande värmländsk **arkivguide**. **Vid** den avslutande paneldebatten gavs **tillfälle** till **frågor**.

Undertecknad framhöll i rollen som användare av **arkivmaterial** det inkonsekventa i att en **bok på** mellan 5 och 10 kr kostar 3 kr att **fjärrlåna** vid kommunbiblioteket i Grums under det att en **mikrokortvolym på** cirka 50 gram kostar 10 kr plus det att man själv **har** att bekosta returportot **på** den senare.

Jag **frågade** vad som kommer att göras för att synliggöra **arkivforskningen** hos **beslutsfattarna** och att göra klart för dessa att även de många hembygds- och **släktforskarnas** alster är kultur. Erik Norberg menade dock att tillräckligt görs redan i dag. **Arkivens** uppgift är långsiktig och sker till stor del i det tysta.

Intressant framtid

Sammanfattningsvis kan sägas att **arkivdagarna** gav mycket av intresse och inte minst värdet i att **träffa** de olika **arkivmänniskorna**. **Beträffande** de framtida visionerna när det gäller att utnyttja datortekniken, **så** finns möjligheterna.

Jag tror ändå att man skall beakta **SVAR-chefens** ord om mikrofilmens fortlevnad. Det **gäller** ju att arkivmaterial skall kunna vara tillgängligt för gemene **man** inom rimliga kostnader. Att läsa **originalvolym**er kommer att behövas alltför.

Jag är inte helt nöjd med **Riksarkivariens** svar **på** min **fråga** vid paneldebatten, men han ser onekligen problemet ur **arkivets** synvinkel. Jag ser det ur användarens - forskarens.

Bernhard Granholm

I förra numret berättade **VärmlandsAnor** om **NAD skivan**, **CD-ROM-skivan** med Nationella **Arkiv** Databasen. Jag har testkört den för att kunna ge ett omdöme. Först skall sägas att den **är** inte helt färdig och de som köpt den första versionen kommer att **få** den utbytt mot version 2. Därmed är de brister jag nämner bär inte menade som negativ kritik utan enbart som allmän information.

Den ger ett otal sökmöjligheter, **Man** kan **söka** till exempel på **typ** av **arkiv**, på företag och **på** alla arkiv som finns i en kommun eller socken.

Jag sökte på **Slottsbrons Sulfitt AB** och fann som väntat att deras arkiv finns hos Värmlandsarkiv men fick även **uppgift** att **vissa** delar finns hos Grums **hembygdsarkiv**.

Man kan även **söka** på ämnesord och **även** om man inte känner det exakta namnet på det **arkiv man** söker efter, **så** har man andå stora möjligheter att komma rätt. Den **topografiska** delen är inte heller den helt färdig, men den är redan i sin nuvarande omfattning imponerande. **Man får** upp grafiska kartbilder **på** skärmen med administrativa gränser för olika enheter. **På skärmen** finns även en tidsaxel med vars hjälp man kan se gränsernas utsträckning från 1600-talet och fram till nutid.

Bernhard Granholm

Demonstration av NAD-skivan på Folkrörelsearkivet, Gamla Badhuset i Karlstad 11 och 18 december kl 16.30 - 19.00

Bondsöner mest skrivkunniga

Daniel Lindmark vid **Umeå** universitet har i en doktorsavhandling undersökt skrivkunnigheten **från** sent 1700-tal och fram till mitten av 1800-talet. De obligatoriska husförhören och de **så** kallade **hustavlorna bidrog** starkt till att öka **läskunnigheten**. Redan i slutet av 1700-talet var denna nära **100-procentig** medan det bara var högst en **på** tio som kunde skriva **hjälpigt**.

Det är fascinerande att med **data-**musens hjälp följa tidsaxeln och se när **Värmlands** län växer **från** **Närke-Värmlands** län till eget län. **Man** kan se när Värmland bytte hovrätt och man kan **gå** ner på **hovrättsnivå** och se när Karlskoga bergslag 1829 övergick **från** en domsaga i Värmlands län till en annan i Örebro län. **Administrativt** har dock Karlskoga tillhört **Örebro** län **sedan** länsdelen 1779.

Man kan följa kommunindelningen genom åren och man kan se de olika församlingarnas gränser. Dessutom kommer att finnas **beskrivande** text till det **område** som visas på kartan. Detta är inte **färdiginmatat** för **Värmlands** del, men exempel från andra län visar vilken **typ** av uppgifter som kommer att finnas.

Sammanfattningsvis kan sägas att skivan öppnar många möjligheter. De som arbetat och arbetar med den är värda en eloge. Det **syns** att det är ett omfattande arbete som ligger bakom. **NAD-skivan** finns, som vi nämnde i **förra** numret, hos **Folkrörelsearkivet**. Den kommer att demonstreras för medlemmar i **släktforskarföreningen två** kväilar i december. Det kommer **sedan** att finnas möjlighet för den som **så** önskar att själv **söka på skivan**.

Bondsöner var den **samhällsgrupp** som i särklass bäst behärskade **skrivkonsten** i Sverige under den undersökta perioden. Det var jordbrukets kommersialisering som **förmådde** bondeklassen av **såväl** effektivitets- som **prestigeskäl** att uppföra sockenskolor **där** söner fick lära sig skriva riktig svenska. Detta gjordes alltså långt innan den allmänna **folkskolan** inrättades.

Ur Svenska Dagbladet

Rättelser i antavla 39

Idag är det populärt att forska om smeder. I antavla 39 i **VärmlandsAnor 1995:3** finns som nr 116-117 mästervennen Erik **Langren** och Cajsa **Christophersdotter** f 1770-03-02. Då jag i mitt smedregister förhoppningsvis har alla bruks-smeder i Värmland, så har jag också detta par, dock med en annan Cajsa.

Erik och Cajsa vigdes 1795-07-19 i **Färnebo** socken. Erik var då mästervsven i **Saxå**, där han bott sedan födseln. Cajsa var piga i **Saxån** dit hon kommit 1794 från **Gåsborn**.

Antavlans Cajsa som vid kontroll i födelseboken visar sig vara född 1771-03-02 och icke 1770, var 1796-07-13 såsom ogift hemmadotternärvarande vid husförhöret i Lånshöjden i Gåsborn och gifte sig 1797 i Rämnen med skatteman Stefan Mattsson i Höksjön/Högsjön. Ytterligare bekräftelse på att Cajsa fått fel föräldrar får man i bouppteckningen efter Christopher Pålsson i Lönshöjden (**Färnebo** häradsrätt FIIa-24, sid 713):

"År 1807 den 9 sept var nedanskrefne vid Stora Lönshöjden och Råms församling på begäran af Enkan Maria Zigrifsdotter och dess styfson Paulus Christophersson at uptekna och vardera qvarldtenskapen efter dess afledne man och Fader Christopher Pålsson i Lönshöjden som med döden afled den 19 juli detta dr och voro dess efterlemnade barn med förra giftet son Paulus, son Christopher: myndig och närvarande, dottern Cajsa gift med Steffen Mattsson vid Höksjön, bägge ndrvarande och med sednare giftet dottern Lisa 21 dr: son Jan 18 dr: dottern Anna 7 1/2 dr för hvilka omyndige barn ingen förmyndare var at tillgå ..."

Jag har i stället satsat på en Cajsa som föddes 1774-03-05 i Örlingen, Gåsborn med dopnamnet **Catarina**, dotter till torparen Christopher Andersson och Anna Persdotter f 1742. Denna **Cajsa/Catarina** tycks några gånger i början av 1790-talet ha pendlat mellan Örlingen och Saxån och till sist kommit till Saxån 1794. Detta tror jag är värt att arbeta vidare på. Forskaren har i detta fallet gått direkt på födelseboken och kommit fel.

Sven Myhl

Kolonigat 7 413 21 Göteborg

Värmland och värmlänningar i andra medlemsblad

Alir-anor 1995.3 (Forskarftöreningen **ALIR**) I artikeln "Apoteket i Söderhamn" läservi att stadens förste apotekare, **Fredrik Sjöqvist** f 1735-01-13 i Örebro, tidigare hade tjänstgjort på apoteket **Örnen** i Karlstad.

AnKnytningen 1995.4 (Nyköping-Oxelösunds Släktforsarklubb) "Swebilius-ättlingar" av **Margareta Stålbrand**. Slakten kan härledas tillbaka till 1400-talets slut, då bonden Jöran var verksam i Värmland. Hans son, **Rasmus Göransson**, var bonde i Sveby (idag Svenneby) i Silleruds socken. Dennes son Erik i sin tur var befallningsman i Mellan-Sysslet. Släktnamnet **Swebilius** är säkerligen bildat av namnet på släktens forna hemby Sveby. En medlem av slakten, **Didric Swebilius** född 1636 i Ljungby, blev fogde i Småland och hade bl a en dotter **Catharina** som blev gift med rådmannen **Johan Tingberg** i Karlstad.

AnRopet 1995.3 (StorStockholms Genealogiska Förening) I "Pigan som köpte sig fri från straff" refererar **Chris Henning** ett rättsfall från Gillbergs härads höstting 1735. Där figurerar drängen **Erich Olson** från **Hillringsberg** och pigan **Britta Håkansdotter Brand** från **Stavnäs** socken vilka gjort sig skyldiga till lönskaläge. Efterlysningarna i detta nummer berör bl a **Bogen (Lofman)** och **Gunnarskog**. **Arosiana hösten 1995** (Västerås Släktforsarklubb) I notisen om "Det stora svarta året 1695" läser man att missväxten värst drabbade Värmland och de norra delarna av Sverige.

Dalfolk 1995.3 (Dalarnas Släkt-, Hembygds- och Emigrantforskarförening) "Värmlänningar i Leksand för tre hundra år sedan" av **Margaretha Hedblom**. Den förste gästgivaren i **Leksands** kyrkby hette **Mathias Öhman**, född 1670-05-06 i Karlstad som son till **Jonas Pärsson** och dennes hustru **Ingel Börjesdotter**. En annan värmlänning var **Lars Alstrin** som blev prost i **Leksand** år 1685. Han var bördig från **Alster**, son till domaren och gästgivaren **Anders Björnsson** och dennes hustru **Gunilla Nilsdotter**. Prostens syster **Ramborg Alstrin** blev gift med komministern i församlingen **Samuel Ahlenius**.

GF-Aktuellt nr 120 (Genealogiska För-

eningen) Till föreningens samlingar har förvärvats "Från **Lars Ingevaldsson** i **Brobyn** till **Broström från Värmland**". En ofullbordad släktstudie 1686 till början av 1900-talet, ca 160 sidor, stencil.

Grans-Posten nr 25 (**Gränsbygdens Släktforsare** i Dalsland, Bohuslän och Östfold) Efterlysningar avseende svenska invandrarfamiljer till Norge från **Blomskog**, **Gillberga**, **Holmedal**, **Järmskog** och **Karlanda**.

Släkthistoriskt Forum 1995.4 (Sveriges Släktforskarförbund) "Historia ur domböckerna om järnets bygd, Färnebo härad och Filipstad" av **Kjell Åberg**. Efterlysningar berörande **Arvika**, **Färnebo (Horrnsjön, Långbanshyttan)**, **Gåsborn (Långbansände, Yxkärr, Älvsjön)**, **Kristinehamn**, **Kroppa (Svartsången)** och **Rämnen (Linnerhöjden)**.

Släkt och Hävd 1995.2 (Genealogiska Föreningen) Efterlysningar berörande **Filipstad (Kiörling, Skragge, Touffar)**, **Hammarö (Skragge)** och **Våse (Glumserud)**. Svar på frågor berörande **Lungsund (Lungtorp)**, **Rudskoga (Devilsnäset, Kolerud, Svartkärr, Tackerud, Upplanda)**, **Silbodal (Backa, Långelanda, Årjäng)**, **Svanskog (Lundetorp)** och **Östervallskog (Kyrkobyn)**.

Övrigt ur andra medlemsblad

Ale Släktforum 1995.2 (Ale Släktforskarförening) Brott och straff under 1800-talet.

Anropet 1995.3 (StorStockholms Genealogiska Förening) "Nationell arkivdatabas" av **Göran Kristiansson**.

Arosiana hösten 1995 (Västerås Släktforsarklubb) "Gå på nattfriar". "Femtio år sedan statsystemet avskaffades" av **Anna-Stina Strandin Freij**. "Missa inte dopvittnet" av **Rolf Lundin**.

Disketten 1995.3 (DIS-Väst) "Kalendern - tiden - släktforskning" av **Hans Vappula**.

Diskulogen nr 37 (Föreningen DIS) "Ogifta kvinnors titulatur" av **Ove Billing**. "Att göra en släktbok" av **Marianne Falkenströmer**.

Hallandsfarares Information nr 29

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en **släktforskarförening**

264. Jag söker föräldrarna till Stina Andersdotter, död **1843-10-21** som änka i Hålmynen, **Dalskogs** socken. Enligt födelseboken för Karlstads stadsförsamling **föddes** hon **1769-03-18** som utomäktenskaplig dotter till kvinnspersonen Ingrid **Larsdotter**. Fader angavs vara lärningen i glasmästeriämbetet Anders Lund, enligt husförhörlängden **född** 1750 och boende hos glasmästaren Anders Hallberg. Anders Lund flyttade **1770-03-03** till Stockholm **där** han ej har kunnat **påträffas** trots sökande i flera församlingar. Ej heller modern Ingrid **Larsdotter** har återfunnits i husförhörlängderna.

Curt-Eric Johansson
Gamla Lundagatan 1, 3 tr
118 23 Stockholm

265. Min farmor **Alida** Katarina Graham f **1882-02-25** som utomäktenskaplig dotter till Margareta **Graham** i Högländ, Ljustorps socken (Y) och korpralen Johan Kjellgren. Den senare har jag ej lyckats **finna** i **Ljustorp** men däremot **har** jag hittat en Anders Kjell-

gren f 1848-03-14 **från** Fryksände i Värmland. Anders är dock inte far till Johan. Anders gifte sig 1876 och hade döttrar som bodde i Högländ, Ljustorps socken. Kan Johan Kjellgren vara bror till Anders Kjellgren?

Katarina Hultin
Fagottgatan 43
871 61 Hdrnösand

266. Jag söker föräldrar och övriga anor till

a) smeden Anders Larsson f 1785 i **Fryksände** och d **1851-05-14** i **Vägsjöfors, Vitsand**.

b) ovanstående **hustru** Catrina **Olsdotter** f 1794 och d 1837 i **Vitsand**

c) Carl Fredrik **Solberg** f **1828-05-20** i Sillerud.

Oystein Andersen
N-5870 Övre Ardal Norge

267. Jeg **leter** etter min morfar Carl Danielsson f 1845-04-13 i Bryngelsbyn, **Sillerud** som söm **utenfor ekteskap** av piken Cajsa **Jonasdotter**. **Hans** mor Cajsa ble **född** 1810. I 1869 tok Carl Danielsson **utflytning** til Norge hvor han fikk arbeidsattest fra **1869-03-31**. Carl Danielsson skrev seg for Karl Nilsen i Norge. **Kanskje** hans mor Cajsa **Jonasdotter** ble gift med en Nils og Nils var stefar til min morfar. **Carl** Danielsson ble gift 1886 med Karen Gjertine **Tønnesdatter**. De fikk tre barn. Blant **faddrene på deres** barn heter en av dem Fredrik Nilsen. Er det mulighet for at Karl Nilsen og Fredrik Nilsen er **halvsøsken**?

Björg Sagaard
Östre Ring 67 c
N-4015 Stavanger Norge

268. Jag söker anor m m till

a) Karin Håkansdotter f 1655 i **Brogården**. Östra **Fågelvik**. Hon vigdes 1682-12-28 med **Sven Påfvelsson** f 1655 i Måserud, Väse.

b) Förnamn och anor till en **Andersdotter**. Hon gifte sig med Per Olofsson

(1610-1686) troligtvis från **Elgånäs**. Hon var syster till **Joan** Andersson i Bäck, **Fågelvik**.

Björn Stålhed
Barometergatan 3
418 41 Göteborg
tel 031-54 94 64

269. I husförhörlängd 1815-1821 **AJ8** pag 87 har jeg under Tyxmark **Stom** funnet mjölnaren Nils Nilsson, **hans** hustru Catharina Olsdotter, sonen Jan, dotter Britta Stina, dotter **Cattarina** og dotter Maja Lisa f 1817. Vidare har jeg funnet at Maja Lisa ble **född 1817-04-01** i **Tyxmark**. Ved denne **innførselen** står det **anmerket**: Attester i **Holmed**. Jan og Stina er **konfirmert** i Eidsberg kirke i Norge i 1829. I Eidsberg **kirkebok** er anført **at** de er døpt i **"Tusmark i Sverige"** h h v 1808 og 1809 ifølge **"Atest** av **Comunister** Borre af 29 October 1818. Jeg antar at **familien** flyttet til Eidsberg i 1818. Jeg **har ikke greid å finne noen ytterligere opplysninger** om mjölnaren og hans **familie** og er **spent på** om **noen** kan hjelpe meg **å finne min kones forfedre** i Sverige.

Ragnar Homstvedt
Höiendal 5
N-1609 Fredrikstad Norge

270. Jag söker föräldrar och anor till **mästersvennen** Nils Andersson Forsberg f **1734-10-01** i Storfors, **Kroppa** (ej påträffad i födelseboken) och d **1806-11-25** i Stjemsfors, N Råda. Kallas **Blåsjö** i Lillfors och **Loviseberg**. **Mästersvensbrev** 1758. Fanns vid Vassgård -1756, **Storfors** 1756-58, Lillfors 1764-47, Gustafs-fors 1767-81, Uddeholm 1781-88 och Stjemsfors 1799-1806.

Gunnar Pennan
Fågelvägen 9
856 43 Sundsvall

271. Jag söker **föräldrar** och anor till
a) **Fältjägaren Andreas Olsson** Moberg f 1855 i Arvika. Bodde år 1883 i **Liane, Karlanda, där** första barnet Karl Edvard föddes. Flyttade 1885 till **Moen** i **Spydeberg, Norge**.

b) Ovanstående **hustru** **Britha Lovise Klauson** f 1855-08-25, d 1906-11-16 i **Kjostangen, Spydeberg**. Enligt familjetradition var hon uå dotter till prästen Klaus. Hon hade också en bror som blev präst.

Kjell Karlsen, Boks 71
N-1820 Spydeberg Norge

Övrigt ur.. .

fortsättning från sida 18

(Hallands Genealogiska Förening) "Seder vid livets slut" av **Love Jansson**. "Något om legostadgan" av **Ingemar Rosengren**.

KLGF-bladet nr 17 (**Kalmar** läns Genealogiska Förening) Farsoter under 1700- och 1800-talen, referat från föredrag vid **släktforskar dagarna** i Stockholm.

Släktdata **1995.3** (Föreningen **Släktdata**) "Släktdata på Internet" av **Mats-Olof Sander**. "Skatter och **Gamla** Uttryck - fortsättning" av **Par-Olov Odmer**.

Västgötagealogen 1995.3 (Västgöta Genealogiska Förening) "Rackaren - den lägste på samhällsstegen" av **Eric Carlsson**.

En rumphuggen debatt

272. Jag söker föräldrar och anor till
a) **Cajsa Andersdotter** f 1751-03-22 i **Bjurtjärn** och d 1802 i Ekhammar, **Ölserud**. Jag har ej kunnat finna henne i **Bjurtjärn**. Hon skall ha varit **vallonättling**.

b) ovanstående make **Anders Olofsson** f 1756-03-25 i Ekhammar och d där 1838-04-04. **Han** finns ej i födelseboken. **Ulla Bengtsson Borga Jonagården Larv** 535 93 **Kvänum** tel 0512-70243

273. Jag söker anor och ättlingar till
a) **Lars Larsson** i Rud, Kila, f 1742, g 1766-12-28, d 1804-12-14.

b) **dennes** hustru **Annika Andersdotter** f 1746, d 1819-03-18. Makarna hade sonen Jan Larsson f 1777-03-22.

c) **Eric Ericsson** i Säter, Kila, f 1760-10-28 i Uppliden, Kila

d) **dennes** hustru **Ingrid Andersdotter** f 1771-03-01 i Svanskog. Makarna hade dottern **Annika Eriksson** f 1790-02-13, g 1810-12-27 med ovannämnde Jan Larsson. Dessa **makar** flyttade till Söle i Skee, **norra** Bohuslän och fick många barn.

Ulla Jansson
Nordostpassagen 63
413 11 **Göteborg**
tel 031-241168

274. Jag söker

a) Föräldrar till **Brita Persdotter** (ca 1643 - 1725) i **S Röjdåsen, Östmark**. Var gift med Per Hindersson **Sikan**, d ca 1685 där.

b) Föräldrar till **Erik Persson** (ca 1670 - 1751) i Bøj, Östra **Fågelvik** och hans hustru **Kajsa Svensdotter** (ca 1665 - 17369. Giftnär och var?

c) **Anders Persson** (ca 1707 - 1765) i Högforsen, Väse. Född när och var? Föräldrarna var smeden Per Andersson och Ingeborg **Nilsdotter**. **Hans** hustru var **Ingrid Larsdotter** f 1703 i S **Ölmhult**, d när och var?

d) Föräldrar till **Olof Svensson** (ca 1679 - 1742) och hustrun **Ingrid Andersdotter** (ca 1689 - ?) i **Nybacka**. Ö **Fågelvik**. Giftnär och var?

Den paneldebatt som anordnades vid SSF årsstämma var ett gott initiativ, men som av några orsaker inte blev helt tillfredsställande.

- **Tiden var alltför kort.**
- **Några i panelen hade missuppfattat sin roll och höll hela verksamhetsberättelser istället för de 3-minuters inlägg som stipulerats.**
- **En politiskt ansvarig saknades.**

Att Ted **Roswalls** yrkande **framfördes** var bra, men jag anser problemet ligga även utanför **SVARS** ansvarsområde och **här** borde en politiker **fått** svara för sig. Att landets **kulturminister** skulle intressera sig är väl en utopi.

Det jag menar är situationen för alla de som inte har råd och möjlighet att **resa**

e) **Petter Elg**, f 1814 i **Säfsnäs**. **Hammarmed** i **Gustavsström**, Gåsborn. Död när och var?
Sven Johansson
Vasavägen 16 B
737 47 **Fagersta**
tel 0223-13562

275. Jag söker födelseort, föräldrar och anor till **Johan Anders Henriksson** f 1859-04-20. **Han** skall ha varit gift med **Johanna Storfors** f 1854-06-23 i Övermark, Finland. Barn:- Karl Oskar **Storfors** f 1877-02-28 i Övermark, Finland-**Petter Leonard Dahlgren** f 1880-03-21-**Frida Johanna Dahlgren** f 1884-08-23 i Sundsvall- Nils Theodor Dahlgren f 1886-06-10 i Svartvik- Johan Hjalmar Dahlgren f 1889-03-24 i Skön, **Timrå**- Axel Alfred **Storfors** f 1891-09-15
Hilding Eklund
Lantbrukarev 3
862 41 **Njurunda**
tel 060-31392

276. Jag söker födelseort, föräldrar och anor till **Lars Larsson Jutterström**, f 1834-11-04 i **Värmland** och d 1911-10-20 i **Ovanåker** (X).
Sture Jutterström
Hallonvägen 12 E
80635 **Gävle**

till ett **forskarcentrum** utan är hänvisade till de lokala kulturnämndernas godtycke. Jag prövade detta i min hemkommun för några år sedan genom att överklaga kommunbibliotekets höjning av avgifter, när mikrokorten infördes. Biblioteken fick då en minskad men synlig kostnad **istället** för de höga men dolda portokostnader **man** har för rullfilmer.

Sakfrågan kom bort

Jag skall **här** inte dra hela förloppet i överklagandet. Det finns refererat i **VärmlandsAnor 1993:2**. Det väsentliga **man** dra ut ur processen är att ingen instans i överklagningskedjan velat ta upp själva **sakfrågan**, det vill **säga huruvida** utlån av **arkivuppgifter** skall ges samma **status** som utlån av **böcker**.

Så har till exempel en politiker i den lokala kulturnämnden till sin partigrupp yttrat bland annat: "Det **gäller** överklagandet av bibliotekets uttag av 10.00 per lån av **uppgifter** som måste begäras från **annan** instans." Nämnde politiker bryter ner hela problemet till "uppgifter som måste begäras från **annan** instans". Vidare **påstår** denne politiker att "bibliotekets portokostnad i dessa fall ofta överstiger 20.00", vilket påstående är helt fel. Slutligen kallar han mitt överklagande "ett påhopp".

I min överklagan till kammarrätten hade jag **åberopat** såväl Arkivlagen som **Tryckfrihetsförordningen**, men kammarrätten hänvisade i sitt **utlåtande** enbart till kommunallagen, som bland annat säger att kommunerna själva bestämmer sina avgifter. Denna sistnämnda lag ligger alltså som en ogenomtränglig ostkupa över kommunal verksamhet, utestängande **såväl** andra lagar som sunt förnuft.

Jag fick sedan inte prövningstillstånd hos **regeringsrätten**, som är den instans, som skall se till att regeringens intentioner slår igenom i lagens tillämpning.

Behandlingen av överklagandet samt **frånvaron** i paneldebatten vid SFF stämma visar med all tydlighet **politikernas** ointresse för folkrörelsekultur **på** den vanliga **människans nivå**.

Bernhard Granholm

Boktips

Historik över Nordsjö ägare

ALU-arbete av *Ingalill Olsson, Nils Edeland* och *Erling Johansson*, **A4-format**, 7 sidor. **Säljs** av Övre Ulleruds hembygdsförening. **Nordsjö** är ett gammalt säteri i Övre Ullerud och var ursprungligen socknens största jordegendom. Den första **kända** uppgiften om gården förtäljer att den **skänktes** av **lagaman** Hördd till **Riseberga kloster** år 1268. **Från** 1634 och **fram** till i dag redovisar författarna en **obrutten** ägarlängd. Satenrätt erhöles år 1645.

Under cirka 100 år **fram** till 1736 **ägdes** Nordsjö av **släkten Roos** af **Hjälmsäter** eller med denna **befryndade** släkter. Därefter har gården varit i **ofrälse** personers ägo med brukspatronen Henrik Kolthoff d y som första **namn**. En kort **beskrivning** görs av skatter och pålagor förr i tiden speciellt med hänsyn till säterierna. I slutet av skriften redogörs **kortfattat** för torpen i trakten enligt 1707 års karta. Enligt **källförteckningen** **är** det finnas ett arkiv på **Nordsjö** vilken kan vara intressant att känna till för släktforskare.

Skriften illustreras med **åtta** fotografier varav ett visar **gårdens** pampiga **corps** de logis (18 rum i **två** våningar). Det man **saknar** är väl en **karta** över gården **och/eller** trakten. *Lgsa*

Dömle.

En kort beskrivning av dess **industrihistoria**. **ALU-arbete**, **A4-format**, 9 sidor och 13 bilagor. **Säljs** av Nedre Ulleruds hembygdsförening. **Författarna** har varit **så** blygsamma att de ej satt ut sina **namn**, men enligt **uppgift** är de desamma som gjort **Nordsjöskriften**.

Redan på 1400-talet omtalas **två** hemman vid **Dömleälven**. Under tidigt 1600-tal anlades här **två** **hammarsmedjor**. **Från** början var det ägarna till de **två** gårdarna samt borgare i Karlstad som drev verksamheten. **Övre** och nedre hammaren hade olika ägare vilket skapade konkurrens och osämja.

Genom diverse transaktioner blev greve **Carl-Gustav Löwenhielm** på **Aper-tin** ägare till bägge hamrarna år 1744 och i **fortsättningen** hölls bruket sedan sam-

man i en enhet. År 1884 upphörde **järnhanteringen** och i **stället** anlades en **såg** på platsen. Hur länge denna verksamhet var igång sägs inte. Efter brukspatronen C-E Anderssons död 1896 **avyttrades** stora delar av **Dömle** till **arrendegårdarnas** brukare och till Uddeholmsbolaget. År 1945 sålde grosshandlaren **Rune-stams** sterbhus bland annat **huvudbyggnaden** till Stiftelsen Karlstads **Stiftsgård**. De tre sista sidorna i skriften **ägnas** sjön **Vistens sänkning**.

I de 13 **bilagorna** visas olika arrendekontrakt. **Så** mycket **industrihistoria** innehåller inte denna **lilla skrift** titeln till trots. Man hade nog gärna velat veta något om tillverkningen vid bruket. Folk som **skriver brukshistoria** brukar dessutom vara förtjusta i uppgifter om tonnage men här **finns** inte en enda liten **siffra** som **kan** ge läsaren en antydning om **tillverkningens** omfattning. *Lgsa*

Trälbåtarna.

Prämtrafiken mellan Munkfors och Deje under 1800-talets senare del av **Bernt Jansson**, Etnologiska sällskapets **skriftsene** nr 2, 62 sid. **Prämtransporterna** var ett viktigt kommunikationsmedel i **Värmland** alltsedan 1600-talet. **Malm från** gruvorna och tackjärn från hyttorna **fraktades** **på** **pråmar** över sjöar och vattendrag.

Prämtrafiken på Klarälven var bara en del av den enorma transportapparat som måste fungera för att **hålla** produktionen igång vid de värmländska **järnbruken**. **Pråmarna** roddes nedför älven till Karlstad lastade med **järn** och trävaror. För att navigera **på älven** krävdes helt andra **rutiner** än vad som fordrades för att till exempel segla en skuta i öppen sjö. Tillbaka uppför älven fick **man dra** de med styckegods lastade **pråmarna** med draglinor, ett synnerligen slitsamt arbete som benämndes **"trälning"**. För detta **ändamål** underhölls så kallade **trälvägar** efter stränderna.

För **pråmarnas lastförmåga** och konstruktion redogörs ingående liksom för hur arbetet var organiserat i **båtlag**. **Pråmkarlarna**, som av **beskrivningen** att döma, var en **färgstark** yrkesgrupp, rekryterades bland torpare och andra obesuttna i trakten mellan **Munkfors** och **Deje**. I en för släktforskaren intressant bilaga redovisas **också** en förteckning med diverse uppgifter om de **pråmkarlar**

som **fanns** 1878 och 1892.

Författaren har **gått** igenom ett stort antal tryckta och otryckta källor och därur lyckats vaska **fram** en allsidig **belysning** av **prämtrafiken** på älven. Intressanta kartor, författarens egna teckningar, **gamla** fotografier och andra illustrationer lockar **till** läsning. Redogörelsen avslutas med en skildring från en resa med den lilla **passagerarångaren Bylgia** som trafikerade **sträckan Deje-Munkfors** under senare delen av 1800-talet.

Slutintycket är att detta är en fakta-späckad men ändå mycket lättläst liten bok. **Släktforskare** med anor i **Ransäter**, Övre och Nedre Ullerud **bör** absolut ha den i sin bokhylla. Boken säljs även av Värmlands **Släktforskarförening** och kostar 60 kr + 11 kr porto. *Lgsa*

Historiske persondata i Östfold

Utgiven av **Östfold Historielag**, 20 sid. Förteckningen upptar en översikt av **färdigregistrerade** källor i **Östfold** och vad som är under arbete. **Man** har kartlagt inte mindre än 130 **olika** register. Det rör sig om **kyrkböcker**, **mantalslängder**, folkräkningar, **domböcker**, **skiftesprotokoll**, fogderäkenskaper, **mönstringsrullor**, **jordeböcker**, matriklar och skattelängder. **Via** ett **sockenregister** och ett **källtypsregister** hittar man snabbt det som man är intresserad av. För den som har anor i **Östfold** torde denna förteckning vara av mycket stort värde. Den **finns** i föreningens bibliotek på Gamla Badhuset. *Lgsa*

Svensker bosatt i Östfold 1710

Av **K Frøyset**, 22 sid. Freden i **Roskilde** 1658 innebar bland annat att danskarna avträdde det norska landskapet Bohuslän till Sverige. Många bohuslänningar **kände** inte för att bli svenska undersåtar, **så** de flyttade norrut till det gamla moderlandet. Denna invandring följdes år 1679 av en **flyktningvåg** då den norska hären retirerade **från** Bohuslän efter gyldenlöwefejden. Efter svenskarnas nederlag vid **Poltava** 1709 såg den danske kungen sin chans och förklarade **Sverige** krig - ett **krig** som naturligtvis det norska lydriket drogs med i. Myndigheterna i Norge blev nu angelägna att försäkra sig om de svenska invandrarnas lojalitet.

Boktips**fortsättning från sida 21**

Dessa blev **därför** anmodade att avlägga en s k "Troeskabs Eed".

I **Akershus** stifts og amts arkiv finns en **förteckning** över alla de i Sverige **födda** och i amtet boende personer som avlade eden. Det är denna förteckningsom författaren **skrivit** av och nu publicerat. Totalt rör det sig om 326 män men författaren **räknar** med att det i verkligheten var betydligt fler svenskar som bodde i området. Kvinnorna är till exempel ej **medtagna**.

Av det uppgivna antalet **var** 237 **födda** i Bohuslän och bara 14 i Värmland. Säkert hade **värmlänningarnas** inflyttning att göra med **släktförbindelser** medan bohuslänningarnas var en mer direkt följd av **krigshändelser**.

De 14 värmlänningarna redovisas under "**Värmlänningar** i församlingen" på sida 6 i detta nr. Skriften finns i föreningens bibliotek i Gamla Badhuset.

Lgsa

Folkuniversitetet Karlstad

fortsätter med 2 föreläsningar
våren 1996 i ämnet
släktforskning

De riktar sig **främst** till Dig som
släktforskat tidigare och ger en
breddad vy över **ämnet**.

Plats är Folkuniversitetets **kurs-**
lokal Västra Torggatan 3, Karl-
stad.

Hur man laser
gammal **skrift**

Torsdagen 22 februari kl 1830

Peter Olausson

Varmiands Hembygdsförbund

Hur levde vi på 1800-talet?

Torsdagen 7 mars kl 1830

Kjell Fredriksson

Kulturchef i Karlstads kommun

Annon**Glava ska leva!**

En bok om Årland Segersten och hans hembygd, hembygdskämpe och stor kulturpersonlighet. Med ett omfattande personregister. Inbunden, 169 sidor.

Glava Hembygdsförening

Pris SEK 225.00 + porto 24.00

Pris NOK 205.00 + porto 30.00

Annon**Trälbåtarna**

Prämtrafiken mellan Munkfors och Deje under 1800-talets senare del. Nr 2 i Etnografiska sällskapets skriftserie. Häftad, 62 sidor.

Av Bernt Jansson

Pris SEK 60.00 + porto 11.00

Pris NOK 55.00 + porto 16.00

Annon

Karlstad (S)
Gamla kyrkogården
av N F Bergqvist

312 sidor biografier med foton över cirka 550 personer som under 1800-talet gravsatts på denna kyrkogård. Bunden bok, hög kvalitet. Index.

Pris SEK 140.00 + porto 24.00

Pris NOK 125.00 + porto 45.00

Annon

Kila (S)
Födde Vigde Döde
1640 - 1699

64 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 60.00 + porto 11.00

Pris NOK 55.00 + porto 16.00

Annon

Kila (S)
Vigde 1689-1900

268 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 120.00 + porto 24.00

Pris NOK 110.00 + porto 45.00

Annon

Kila (S)
Födde Vigde Döde
1700 - 1749

155 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 90.00 + porto 18.00

Pris NOK 82.00 + porto 25.00

Annon

Garvare och Garverier
i Karlstad

Skildrar garveriskråets betydelse för Karlstads utveckling till centralort under 1700- och 1800-talen. Häftad. 35 sidor.

Av övering Sven Rask

Pris SEK 40.00 + porto 3.00

Pris NOK 36.00 + porto 10.00

Annon

Kila (S)
Bouppteckningar
1744 - 1859

53 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.

Av Gunnar Jonsson, Säffle

Pris SEK 60.00 + porto 11.00

Pris NOK 55.00 + porto 16.00

Annonns

Fryksände (S)

Födde 1707 - 1765

5877 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

452 sidor i pryddig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Pris SEK 290.00 + porto 61.00
Pris NOK 265.00 + porto 66.00

Annonns

Östmark (S)

Födde 1765 - 1820

4611 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

371 sidor i pryddig A4-pärm med register. Datorhantering av materialet medger även andra sorteringsönskemål.

Pris SEK 240.00 + porto 61.00
Pris NOK 220.00 + porto 66.00

Annonns

Vitsand (S)

Födde 1824 - 1860

Vigde 1824 - 1860

2737 födda barn sorterade i Datumordning, Faderordning, Moderordning och Ortsordning.

534 Vigslar med samma sorteringsordningar.

300 sidor i pryddig A4-pärm med register. Datorhanterat material.

Pris SEK 250.00 + porto 61.00
Pris NOK 225.00 + porto 66.00

Alla skrifter **beställes** via postgiro

SEK Sverige 46 96 60-5

NOK Norge 0806 1944339

Annonns

Värmlands

Släktforsarkatalog

164 forskare som forskar på släkter och orter i Värmland. Ersätter 1993 års Värmlandsforskare. Med Ortregister, Släktregister och Specialregister. Kartor över Värmland visande församlingar och härader.

66 sidor i förstärkt ryggbundet häfte med förteckning på arkiven i Värmland jämte litteraturlista och förteckning över kända register.

Pris SEK 50.00 + porto 11.00
Pris NOK 45.00 + porto 17.00

Annonns

Värmlands

Ortregister

Över 4.700 hemman och hemmantorp är samlade i ett 68 sidors register med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Jordboken omspannar tiden från Gustav Vasas 1500-tal intill 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor församlingar och härader.

Av Gunnar Jonsson, Säffle.
Pris SEK 40.00 + porto 11.00
Pris NOK 36.00 + porto 17.00

Annonns

Dalslands

Ortregister

Cirka 2.500 hemman och hemmantorp är samlade i ett 38 sidors register med hänvisning till socken, härad, jordnatur och mantal. Jordboken omspannar tiden från Gustav Vasas 1500-tal intill 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor församlingar och härader.

Av Gunnar Jonsson, Säffle.
Pris SEK 40.00 + porto 11.00
Pris NOK 36.00 + porto 17.00

Annonns

Sunne (S)

Födde Vigde Döda

1669 - 1721

160 sidor återgivna bokstavstroget. Därför lämplig som egen lärobok. Med tabeller, diagram över befolkningsutvecklingen m m.

Av Arne Linnarud, Karlstad

Pris SEK 140.00 + porto 18.00
Pris NOK 127.00 + porto 25.00

Annonns

Ekshärad (S)

Födde 1665 - 1722

C:1. 1816 barn sorterade i Datum-, Fader-, Moder- och Ortordning. Dessutom cirka 8000 faddrar i datumordning

Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 250.00 + porto 61.00
Pris NOK 225.00 + porto 66.00

Annonns

Ekshärad (S)

Födde 1723 - 1799

C:2. Avskrift av 5649 födslar med släktnamnsregister för föräldrar och faddrar. 100 sidor i A4 format i pryddigt ringbundet häfte.

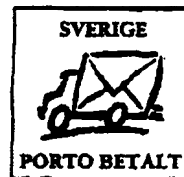
Av Mats Hellgren, Göteborg

Pris SEK 140.00 + porto 18.00
Pris NOK 127.00 + porto 25.00

Begränsad eftersändning
Vid **definitiv** eftersändning retur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Harald Persson
Malmtorgsgatan 18
653 40 KARLSTAD

B

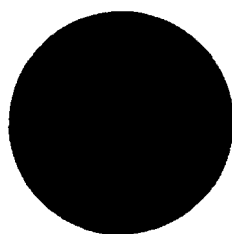
Föreningsbrev

Har du valt din egen
Hustrückare

?

Nu ar valet lätt!

Det ar bara att trycka på
KNAPPEN

Ramgatan 7, 653 41 Karlstad, Telefon 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!